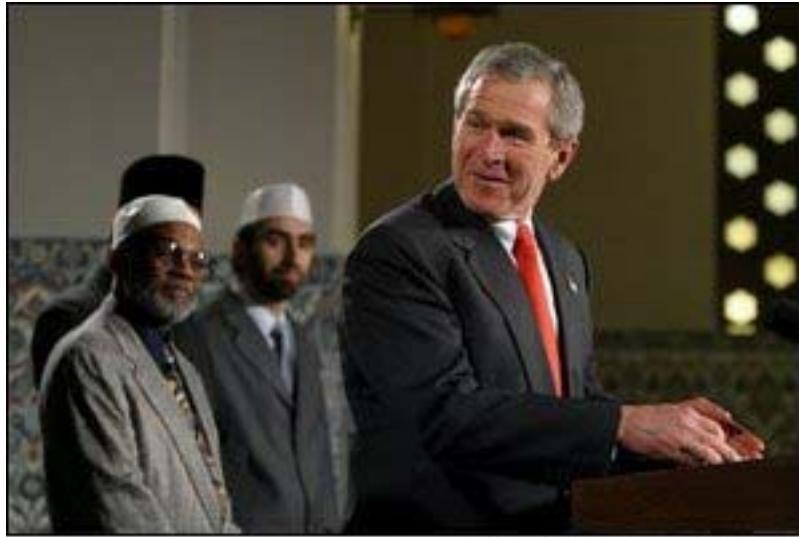

Journal No. 9
January 2003

Jarida la Tisa
Januari 2003

Maisha Amerika

White House photo by Paul Morse

Rais George W. Bush akiadhimisha Idd ul Fitr, mwisho wa mwezi wa Ramadhan, kwa hotuba katika kituo cha kiislamu cha mji wa Washington, D.C., Alhamisi ya tarehe 5, Desemba mwaka jana.
(Picha ya Paul Morse, Ikulu ya White House)

Uislamu Amerika

If you wish to recommend other contacts to be included in this mailing list, or wish to unsubscribe please contact Hilda Nakhwanga nakhwangahm@pd.state.gov or Kazungu Katana jkk@pd.state.gov

Ikiwa wenzako wanataka kupokea jarida hili au ikiwa hutaki kulipokea, tafadhalii wasiliana na Hilda Nakhwanga nakhwangahm@pd.state.gov au Kazungu Katana jkk@pd.state.gov

Published by
US Embassy
Public AffairsSection
P. O. Box 30143
Tel. 240290/502/533/548
Fax 216511
Nairobi-Kenya

Huchapishwa na
Ubalozi wa Amerika
Ofisi ya Habari
SLP 30143
Simu 240290/502/533/548
Fax 216511
Nairobi-Kenya

JARIDA LA TISA

JANUARI 2003

Yaliyomo

Kwa wasomaji wa “Maisha Amerika – Uislamu Amerika”

(To the readers of “Maisha Amerika – Uislamu Amerika”)

Uislamu ni dini ya haki, asema Bush

(Bush praises Islam for inspiring honesty, integrity, and morality - Source: Washington File, 12/09/02, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Bush atembelea kituo cha kiisalamu kusherehekea idd

(Bush Visits Islamic Center to celebrate Eid al-Fitr - Source: Washington File, #AEF503, 12/09/02, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Futari Katika Ikulu

(Byliner: Sighting of the crescent moon at the White House - Source: Washington File, 11/23/02, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Wamarekani Waarbu wajitokeza katika uchaguzi nchini Marekani

(Arab Americans play significant role in U.S. elections - Source: Washington File, #AXF203, 11/05/02, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Kukabiliana na Uislamu wenye siasa kali

(Confronting Radical Islam - Source: Parameters, Autumn 2002)

Lengo ni demokrasia ya Kiislamu

(Byliner: State's Richard Haass on promoting Democracy in the Muslim world - Source: Washington File, 12/13/02, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Msomi mwafrika atoa mwito Waislamu wajichunguze

(Source: Washington File, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Kituo cha televisheni cha Marekani chaonyesha filamu juu ya maisha ya Mtume Muhammad

(Source: Washington File, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Iraq: Sauti zinazogandamizwa

(Iraq: Unsanctioned voices - Source: Reprinted from the Christian Science Monitor)

Iraq: Ukweli wa mambo kuhusu mafuta kwa chakula

(Oil-For-Food Program - Source: US Department of state, Office of the spokesman. 12/24/02)

Vitisho vya leo vyatokana na Ugaidi

(Byliner: Rice says National Security Strategy reflects today's realities - Source: Washington File, 12/22/02, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Moi ahimiza Wamerikani kuweka raslimali zao Kenya

(Kenyan President promotes investment during last official visit to the US - Source: Washington File, 12/09/02, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Bush atoa risala za pongozi kwa Rais Kibaki

(Bush congratulates newly elected President Kibaki of Kenya - Source: Washington File, 01/07/03, Office of International Information Programs, U.S. Department of State, Website:<http://usinfo.state.gov>)

Taarifa kutoka kwa Wizara ya Mashauri ya Nchi za Nje kuhusu mashauri ya amani Sudan

(Sudan: Workshops between the government of Sudan and Sudan People's Liberation Movement - Source: U.S. Department of State, Office of the Spokesman, 12/20/2002)

Tahariri ya Sauti ya Amerika

--Bush azungumzia kuhusu Iran

VOA Editorial

--Bush on Iran

Balozi Johnnie Carson

Kwa Wasomaji wa “Maisha Amerika—Uislamu Amerika”

Mwaka huu mpya wa 2003 umeleta mabadiliko mengi kwa Kenya—baada ya miaka 24, rais mpya na serikali mpya imechaguliwa kuiongoza nchi. Jambo muhimu, pengine, nikwamba kumekua na mabadiliko ya dhati katika mawazo ya wapiga kura wa Kenya, mawazo ambayo yanaweza kuelezeza kua ufahamu wa demokrasia, ufahamu unaozidi kukua kwamba madaraka hayako tena kwa serikali bali katika mikono ya wananchi.

Ubalozi wa Marekani unakaribisha mabadiliko haya na unapongeza kwa dhati njia ya amani ammbayo Wakenya walitumia kuleta mabadiliko haya. Toleo hili la “*Maisha Amerika, Uislamu Amerika*” lina taarifa kamili za risala kutoka kwa Rais wa Marekani George Bush kwa Rais mpya Mwai Kibaki na kwa rais wa zamani Moi.

Kama kawaida, jarida letu huchunguza kwa dhati maisha ya Waislamu Marekani. Kuna makala kuhusu jukumu lililoteklezwa na Waislamu Wamerikani katika uchaguzi wetu mdogo wa hivi majuzi na taarifa kuhusu vile Ramadan ilivyo sherehekewa katika Ikulu ya White House. Sera za sasa za Marekani kuhusu Iraq pia zinazungumzwa, na makala marefu yaliyo andikwa na Ralph Peters inachunguza Uislamu ulimwenguni na jinsi ya kupambana dhidi ya wale wenye siasa kali.

Na kwa wasomaji wote wa “*Maisha Amerika, Uislamu Amerika*” nawatachia heri njema na mwaka mpya wenye fanaka na amani.

Johnnie Carson
Balozi wa Marekani, Kenya

Kurudi Yaliomo ↑

Rais George W Bush

UISLAMU NI DINI YA HAKI, ASEMA BUSH

Ifuatayo ni risala Rais Bush kwa Waislamu wakati wa mwisho wa mwezi wa mfungo, Idd il Fitr, iliyotolewa Desemba 2002:

“Nina tuma risala kwa Waislamu nchini Marekani na dunia nzima wakati huu mnapo sherehekeea Idd il Fitr, sherehe za kumalizika kwa mwezi wa mfungo.

Mwisho wa Ramadan, mwezi mtukufu wa mfungo, sala, na kujinyima, Idd husherehekeea upya wa imani, tumaini, na unyenyekevu. Majira haya ya furaha kubwa, Waislamu hutoa shukurani kwa baraka walizo pata, na kuonyesha uaminifu wao kwa mafunzo yaliyoko kwenye Koran kusaidia wanao hitaji msaada. Vitendo hivi vya huruma na unyenyekevu hutia moyo jamii kote duniani, na jinsi tunavyo sherehekeea siku kuu hii, nawahimiza Wamerikani wa madhehebu zote kuungana na kujenga itikadi zinazoonyesha tabia za kweli za taifa letu.

Marekani ina thamini uhusiano ulio nao na marafiki wengi Waislamu, na tuna heshimu dini ya Kiislamu, ambayo ina wadhirisha wengi kiroho na kuishi maisha ya ukweli, haki, na jukumu. Mwaka huu, Idd iwe pia wakati ambao tutatambua jadi ya maendeleo, tofauti za kisiasa, na makubalio yanayo tuleta pamoja kuwa Taifa na jamii ya kilimwengu.

Kwa kufanya kazi pamoja kuimarisha uelewano kati yetu, tunaendeleza juhudi kwa siku nejma za baadaye kwa wote.

Laura ana jiunga nami kutuma risala za heri kwa Idd yenyе furaha, na kwa afya, furaha, na ufanisi mwaka ujao.

**Bush praises Islam for inspiring honesty, integrity, and morality –
Issues message to US and world Muslim community on Eid al-Fitr**

*Source: Washington File, 12/09/02
Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website: <http://usinfo.state.gov>)*

Kurudi Yaliomo

BUSH ATEMBELEA KITUO CHA KIISLAMU KUSHEREHEKEA IDD

Rais Bush alitembelea Kituo cha Kiislamu cha mji wa Washington kusherehekea shamra za Idd il Fitr na Wamerikani Waislamu.

Katika taarifa rasmi iliyotangazwa moja kwa moja na runinga za Marekani na za nchi za Kiarabu, Rais aliwatakitia heri njema Waislamu nchini Marekani na kote ulimernguni na kuutukuza mwezi mtukufu wa Ramadan.

Hii ilikua mara ya pili Rais Bush kuzuru kituo hiki, na akawatakitia Waislamu ambao ni zaidi ya bilioni moja kote duniani “afya njema, furaha, na mafakinio ya mwakani.”

Sherehe zilizofanywa kwenye kituo hiki zilikua za kwanza Rais wa Marekani kuzuru msikiti ili kusherehekeea mwezi wa Ramadan akiwa na jamii ya Kiislamu. “Uislamu unathibitisha Haki kwa Mungu na unahimiza jukumu la binadamu kwa wengine,” akasema Bush. “Mapumziko haya pia ni wakati wa kukumbuka kwamba Uislamu ulizaa ungwana wenye mafunzo yaliyo munufaisha binadamu.”

Msafara wa Rais uliwasili kwenye kituo hiki siku ambayo bara bara zilikua zimejaa theluji na kuzuia magari katika mji wa Washington na vitongoji vyake. Kabla ya kuingia msikitini, Bush alivua viatu kama ishara ya heshima.

Akimsalimu rais kutoka jukwaani, mkurugenzi wa kituo hiki, Dr. Abdullah Muhammad Khouja alisema “ziara yako leo ina shukuriwa sana.”

Katika risala yake, Rais Bush alielezea Wamerikani wasio fahamu Uislamu kuwa Ramadan ni ukumbusho wa neno la kwanza la Mungu kwa Mtume Muhammad, na kwamba Waislamu wana usherehekeea mwezi huu kwa mfungo ili “kuelekeza mawazo yao katika imani na mioyo yao katika kusaidia.”

Waislamu kote ulimwenguni wameinua mkono wao wa huruma kwa wale wanao hitaji misaada,” akasema. Misaada ya vyakula hujaa barabarani katika miji ili masikini waweze kufuturu, na zawadi za vyakula na nguo na pesa hugawanywa ili wote wafurahikie baraka za Mungu.”

Aliwapongeza Wamerikani wenzake walio Waislamu kwa “mengi wanayo yatimiza katika shughuli za biashara, sayansi, sheria na matibabu, elimu, na mengine mengi,” nchini Marekani. Rais Bush pia aliwasifu Waislamu wanao tumikia jeshi la Marekani na katika serikali kwa “kuwatumikia Waamerika wenzao kwa moyo wa kujitolea, huku wakiamini thamini za taifa letu za uhuru na haki na dunia yenyé amani.”

Rais aliongea akiwa amesimama katika jukwaa lililo jengwa kwa msaada kutoka kwa serikali ya Misri katika mji wa Washington. Viongozi sita wa dini ya Kiislamu walikua pamoja naye. Misri pia ilituma fundi kupamba paa za msikiti huo kwa picha na mamandishi kutoka kitabu kitakatifu cha Koran. Mazulia ya msikiti huo yalitolewa na Iran, hali matofali yaliyojengewa kuta yalitolewa na Iraq.

Kabla ya kutoa hotuba yake, Bush alikutana na watoto wa shule Waislamu katika kituo hicho, amabao walimuonyesha rais michoro ya kidini na kumsimulia ngano na kumuimbia mashairi kuhusu Ramadan.

Kituo cha Kiislamu cha Mji wa Washington kilijengwa mwaka 1949 na ndicho cha zamani zaidi katika mji huu mkuu wa Marekani. Miiongoni mwa waumini wake ni Waislamu Waamerika kutoka karibu nchi 75 za dunia.

Ifuatayo ni risala ya Rais Bush ya Idd il Fitr:

“Asante sana bwana. Ni vizuri kuwa nanyi tena. Na ni heshima kwangu kuzuru tena kituo hiki cha Kiislamu hapa Washington. Kwa karibu nusu karne, msikiti huu mzuri umekua mahali pa sala kwa Waislamu na pamesaidia kuendeleza uelewano miiongoni mwa watu wa madhehebu mbali mbali. Mamilioni ya Wamerikani wenzangu ni wafusi wa dini ya Kiislamu. Wanaishi maisha ya ukweli na haki na upendo.

Nina furaha kuwa nanyi leo kusherehekea Idd, mwisho wa mwezi mtukufu wa Ramadan. Nashukuru sana Dr. Khouja, na nataka kuwashukuru pia wale viongozi mashuhuri wa dini kutoka mji wa Washington. Asante nyote kwa kua hapa. Na nina furahia ziara yetu. Nawashukuru pia watoto wa shule Waislamu walioko hapa, ambao walini sumulia ngano, kuniimbia mashairi na kunionyesha michoro. Tafadhalii, waambieni kwamba nina toa shukuruani kwa ukunjufu wao.

Uislamu una mizizi yake katika Neno la kwanza la Mungu kwa Abraham. Na Ramadan ni ukumbusho kwa neno la Mungu katika kitabu kitakatifu cha Koran kwake Mtume Muhammad—neno ambalo linasomwa na kutafsiriwa katika ibada za Waislamu wakati wa majira haya.

Mwezi uliopita, Waislamu walifunga. Hawakula wala kunywa maji wakati wa mchana, ili kuelekeza mawazo yao katika dini na miyo yao katika usaidizi. Waislamu wote duniani wameinua mkono wao wa heri kwa wale ambao wanahitaji msaada. Vyakula hujaa barabarani katika miji kwa masikini wanaotaka kufuturu. Na zawadi za vyakula na nguo na pesa hugawanywa kuhakikisha kwamba wote wanafaidika na mema ya Mungu.

Mara nyingi Waislamu hualika jamii nyingine kwa saumu, kuonyesha moyo wa uvumilivu. Wakati wa Idd il Fitr, Waislamu husherehekea mwisho wa mwezi wa mfungo wao na baraka mpya zinazo andamana na mfungo huu. Shamra hizi husherehekewa kwa njia mbali mbali. Huko Misri, mataa ya kandili huwashwa, huko Pakistan ni baruti, na huko Niger wazee hualikwa kwa tamasha za kidamaduni.

Kore duniani, jamii, majirani, na marafiki hukusanyika kwa mlo wa kitamamdu, na kupongezana kwa kustahimili Ramadan.

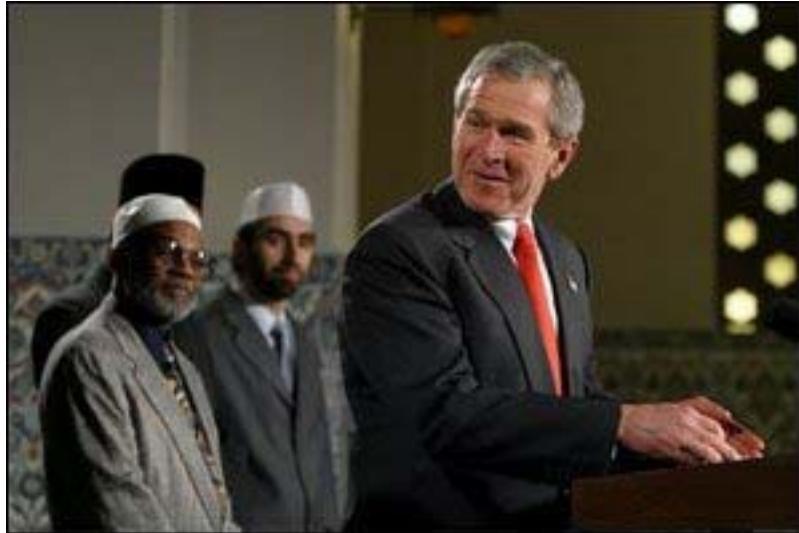
Moyo wa siku kuu hii ni ukumbusho kwamba Uislamu huleta matumaini na starehe kwa zaidi ya watu bilioni moja kote duniani. Uislamu huthibitisha haki kwa Mungu na kuhimiza wajibu wa binadamu. Siku kuu hii pia ni majira ya kukumbuka Uislamu kuwa chanzo cha ustaarabu wa kisomo ambacho kimenufaisha binadamu.

Hapa Marekani, raia wetu walio Waislamu wametimiza mengi katika biashara, sayanzi na sheria, matibabu na elimu, na katika mambo mengine. Waislamu wanao tumikia jeshini na katika serikali yangu wana tumikia Wamerikani wenzao kwa dhati, wakiheshimu thamini za taifa letu za uhuru na haki na ulimwengu wa amani.

Na hapa katika mji wetu mkuu, kituo hiki kina toa mafunzo mengi kwetu ya kidini na ufadhili wa maisha.

Kwa niaba ya Laura na jamii yangu na watu wa Marekani, nimeleta risala zetu njema kwa wale wanao abudu hapa, na kwa Waislamu kote duniani heri njema ya Idd, na afya na furaha na mafanikio mwaka ujao.

Idd Mubarak. Mungu awabariki.

White House photo by Paul Morse

Rais Bush akiwa na viongozi Waislamu, ahutubu kwenye kituo cha Kiislamu cha mji wa Washington kuadhimisha idd.

**Bush Visits Islamic Center to celebrate Eid al-Fitr –
Wishes Muslims around the world health, happiness, and prosperity**

*Source: Washington File, #AEF503, 12/09/02
Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website: <http://usinfo.state.gov>)*

Kurudi Yaliomo

FUTARI IKULU

Mwandishi wa makala haya ni Profesa Akbar S. Ahmed, Kinara wa Kisomi cha Uislamu cha Ibn Khaldun katika Chuo Kikuu cha American University, mjini Washington, D.C. Makala haya yalichapishwa mara ya kwanza katika Shirika la habari za Kidini la Religion News Service, ambalo lilitoa kuchaphswa kwa makala haya katika jarida hili.

(Profesa Ammed ni mwandishi wa kitabu kiiwacho “*Uislamu Leo: Maelezo Mafupi Kuhusu Ulimwengu wa Kiislamu*” (“*Islam Today: A Short Introduction to the Muslim World*”). Kitabu hiki kimechapishwa na kampuni ya I.B. Tauris.

Makala yenye ni kama ifuatavyo:

Kama vile ilivyo mionganoni mwa Waamerika wengi na wengineo wasio Waamerikani, nilikua na mawazo duni kuhusu George W. Bush.

Katika vyombo vyaya habari analaumiwa kwa kuongea Kiingereza kibaya, na hata wakati mwingine, bila hati kamwe, kufananishwa na Hitler.

Hivi majuzi katika Ikulu ya White House, Bush alikuwa akishughulikia moja wapo ya maswala yanayo kumba taifa lake: Uhusiano na kuelewa Uislamu. Na alishughulikia swala hili jinsi alivyoweza: ana kwa ana.

Tarehe saba mwezi Novemba, Bush alialika mabalozia Waislamu na wageni wengine wachache kwa futari. Tulikusanyika muda mfupi tu kabla ya kufungua saumu. Ilikuwa wakati wa sala na sikuelewa ikiwa tungekuwa na sala na ni wapi ingefanyika. Wakati ulipofika, nilisikia mlion wa muazeni (aazan)—mlion wa kuita watu kwa sala. Ilkuwa sauti nzuri.

Niliangalia kuku na huko nikijiuliza ni nani alituita kwa sala, nikidhania ni kiongozi wa dini asili. Nilishangaa kuona mtu aliyetuita kwa sala. Alikua kijana mmoja mwenye cheo cha kapteni katika jeshi la Angani la Amerika.

Rais alimsalimu Imam Hassan Qazwani kutoka Detroit na kumkumbatia kwa ukunjufu.

Bush ana marafiki wengi wa dhati walio Waislamu, kama vile Malik Hasan na Seeme Hasan—ambao walikuweko. Familia hii ya Hasan, kutoka jimbo la Colorado, ilikua imenielezea kwamba Bush ana roho kunjufu na ana akili. Hana chuki na dini ya Kiislamu kama ilivyodaiwa na wengine katika vyombo vyaya habari.

Kwangu binafsi, jambo muhimu zaidi katika hotuba yake ilihusu matamshi yake juu ya Abraham. “Tunaona katika Uislamu dini yenye mizizi yake katika ufalme wa neno la Mungu kwa Abraham. Pamoja tunaamini Haki kwa Mungu, na timizo lenu kuhusu jukumu la binadamu.”

Nikiwa mionganoni mwa wale waliojishughulisha kwenye mkutano wa kwanza kuhusu Abaraham, jukumu lililo chukuliwa na kundi la waumini wa Hebrew mjini Washington, niliguswa kwa kutaja jina la Abraham. Ni muhimu kukubali kwamba msingi wa Uislamu

ni katika tamaduni za dini za Judea na Ukristo; kwamba dini zote tatu humtaja Abraham kuwa Baba na Mtume; kwamba licha ya tofauti na matatizo na ugomvi mionganii mwa dini hizi tatu, mzizi wao ni mmoja.

Na hizi hazikua mbinu za kibalozi kutoka kwa Bush. Lilikuwa tamshi muhimu. Ni matamshi muhimu rais alikuwa akiyasema—kwa ulimwengu wa Kiislamu na kwa Waamerika—na aliyasema.

Nilitukiwa kuketi meza moja na Bush na nikawahi kushiriki katika majadiliano. Kwenye chakula hiki cha jioni, Bush alikiri kwamba, kama ilivyo na Waamerika wengi, hakuelewa mengi kuhusu Uislamu kabla ya Septemba 2001. Pole pole na kwa makini alianza kuhusika katika shughuli za kuelewa dini hii.

Niliona kuwa ingawa Bush mwenyewe amepiga hatua nzuri kuelewa dini ya Kiislamu, kwa mfano, amewahi kukitembelea kituo cha Kiislamu—matembezi ambayo yalituliza mioyo ya Waislamu baada ya Septemba 11; lakini kazia yake ilifanya kuwa ngumu zaidi kutohana na watu ambao walianza kuchafua jina la Mtume wa Uislamu.

Muislamu wa kawaida hangeweza kutofautisha yale Bush anayosema na yale yanayosemwa na viongozi wa dini nyingine wanaoshirikiana naye. Waislamu walionelea kwamba Amerika inapigana na Uislamu.

Nilisema kwamba Muislamu, hata awe wa kadiri gani, daima ata heshimu Mtume wa uislamu. Hili si wazo la kidini tu bali ni utamaduni wa waislamu. Kuchafua jina la Mtume kungeleta ugomvi kati ya Waislamu na Waamerika.

Wakati ambao Bush ana panga kuvamia nchi ya Kiislamu, Iraq, kukiwa na onyo na maoni makali kutoka kwa Waislamu, kuchafua jina la Mtume halikuwa jambo la busara.

Muda mfupi baadaye, kwa mara ya kwanza, Bush aliwalaumu viongozi wa dini wanaomunga mkono kwa kulaumu Uislamu. Jambo hili ni muhimu, kwake na kwa watu anao waongoza.

Kwa bahati mbaya, siku iliyofuata, vyombo vyahabari havikuchapisha matamshi ya Bush. Ama pengine hawakuelewa umuhimu wa kidini wa matamshi haya. Ni habari chache sana zilizotangazwa na zilihusiana tu na jinsi futari ilivyo andaliwa katika Ikulu.

Umuhimu wa matamshi ya Bush ulizibwa na vile vyombo vyahabari vilivyo fananisha futari hii na nyingine iliyoifanywa wakati wa serikali ya Clinton.

Jinsi rais wa Marekani alivyomkumbatia kwa ukunjufu Imam wa Shia akiwa katika kanzu yake ya kiasili, sala ya futari iliyoitwa na afisa wa jeshi la Angani la Marekani, hatua ya rais kuuweka Uislamu katika asili ya Abraham, faragha na nia ya Bush kujifunbza Uislamu—nilijikuta katika enzi ambayo Amerika na Uislamu zilianza kujitambua zenyewe kwa njia ya dhati kuliko uongo ulio sambazwa kwa wingi nchini baada ya Septemba.

**Byliner: Sighting of the crescent moon at the White House –
Islamic studies scholar recounts having Iftaar dinner with Bush**

*Source: Washington File, 11/23/02
Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website: <http://usinfo.state.gov>*

Kurudi Yaliomo

WAMAREKANI WAARABU WAJITOKEZA UCHAGUZINI NCHINI MAREKANI

Katika kipindi cha miezi michache iliyopita viongozi Wamarekani wenyе asili ya Kiarabu wameanzisha kampeini ya kuwahamasisha wenzao kushiriki kikamilifu katika uchaguzi nchini Marekani. Mbali na kushiriki kikamilifu katika uchaguzi wa mwaka huu Wamarekani Waarabu wamekuwa washiriki wakuu katika hatua nzima ya kidemokrasia nchini Marekani.

Uhamasishaji huu wa raia wa Marekani wenyе asili ya Kiarabu una umuhumu mkubwa hasa katika awamu huu wa uchaguzi, ikizingatiwa kwamba kuna michuano mikali ya wagombezi katika majimbo yenyе raia wengi wenyе asili ya Kiarabu. Mbali na haya, udhibiti wa Bunge la Marekani utaamuliwa katika uchaguzi wa sasa na kwa hivyo Waarabu Wamarekani watakuwa na uwezo mkubwa wa kuamua mkondo wa uwakilishi katika Bunge lijalo.

Makundi mawili makuu ambayo yamevuma sana katika uhamasishaji huu wa upigaji kura ni Taasisi ya Wamarekani Waarabu (AAI) na Muungano wa Kitaifa wa Waarabu Wamarekani-Kamati ya Marekani ya Kukabiliana na Ubaguzi dhidhi ya Waarabu(NAAA-ADC). Kundi hili la pili liliundwa mwezi Machi 2002 kufuatia kuungana kwa Muungano wa Kitaifa wa Wamarekani Waarabu (NAAA) na Kamati ya Marekani ya Kukabiliana na Ubaguzi dhidi ya Waarabu (ADC).

“Mustakabali wa Bunge la Marekani umo hatarini,” Khalil Jahshan, mkurugenzi wa NAAA-ADC, aliazzaambia Wamarekani katika barua aliyowaandikia mnamo Novemba 01, 2002. “Kura yako itakuwa na uwezo mkubwa wa kuamua chama ambacho kitakuwa na ushawishi mkubwa katika maswala yatakayojadiliwa kwenye Baraza la Seneti na Baraza la Wawakilishi katika kipindi cha miaka miwili ijayo.”

Ushindani wa kuchukua udhibiti wa Baraza la Seneti na Baraza la Wawakilishi ni mkali sana, hasa ikizingatiwa kwamba chama cha Republican kinadhibiti Baraza la Wawakilishi kwa wingi wa viti vinane huku chama cha Democratic kikishikilia udhibiti wa baraza la Seneti kwa wingi wa kiti kimoja tu.

Katika Baraza la Wawakilishi viti vyote 435 vinagombewa katika uchaguzi huu. Chama kinatakiwa kushinda viti 218 ili kuchukua udhibiti wa Baraza hili. Hivi sasa chama cha Republican kina viti 223 katika baraza hilo nacho kile cha Democratic kina viti 208. Kuna viti vinne ambavyo ni wazi kwa sasa – vitatu vilikuwa vikishikiliwa na chama cha Democratic na kimoja na chama cha Independent.

Chama cha Democratic kilitwaa udhibiti wa Baraza la Seneti, kwa wingi wa kiti kimoja, Seneta wa Vermont, Jim Jeffords, alipokihama chama cha Republican na kujiunga na Independent. Chama cha Independent mara nyingi huungana na kile cha Democratic katika upigaji kura.

Kwa sababu tofauti ya viti vyama vyote viwili kwenye mabaraza yote mawili ni mdogo sana udhibiti wa baraza lolote au hata mabaraza yote mawili ni rahisi sana kutwaliwa na chama chochote. Wamarekani Waarabu, ambao wana idadi kubwa ya watu

katika majimbo makuu muhimu, wanahisi kwamba wanao uwezo mkubwa wa kuamua mkondo wa matokeo ya uchaguzi katika majimbo ya Michigan, New Hampshire, Pennsylvania, Virginia, Maryland, Illinois, California, New Jersey, Florida na Texas.

“Katika kila mwaka ambao tumekuwa tukijishughulisha na juhudi hizi, Wamarekani Waarabu wengi zaidi wameendelea kujitolea kushiriki katika juhudi zetu. Mwaka huu pia tunatarajia kuona moyo huo huo wa ushiriki,” alisema James Zogby, rais wa Taasisi ya Wamarekani Waarabu. “Jamii ya Wamarekani Waarabu inashiriki vilivyo katika uchangishaji wa pesa, katika kamapeini ya kuwahamasisha watu wapige kura, kwa kujitolea kutekeleza shughuli zozote na katika shughuli za kijumla za kampeini. Kwa hakika shughuli hizi zinachangamsha sana,” aliongeza.

Idadi ya wapigaji kura Wamarekani Waarabu ni kati ya asilimia 1.5 na 4.5 ya wapigaji kura wote katika majimbo 55 ya uchaguzi nchini Marekani, kulingana na ripoti ya Taasisi ya Wamarekani Waarabu. Aidha, kulingana na kura ya maoni ya mwaka 2000, iliyofanya na shirika la Kimataifa la Zogby, asilimia 88.7 ya Wamarekani Waarabu wamejiandikisha kupiga kura. Hii ni asilimia ya kiwango cha tatu cha waliojiandikisha kupiga kura, baada ya asilimia za Wamarekani Wayahudi na Wamarekani Waafrika

Mbali na Wamarekani Waarabu kushiriki kikamilifu katika upigaji kura kuna Wamarekani 37 wenye asili za Kiarabu wanaowania viti mbalimbali katika viwango vyaa mtaa, majimbo na kitaifa.

Wabunge maarufu wanne wenye asili za Kiarabu wanavitetea viti vyao katika Bunge la Marekani. Nao ni Nick Rahall wa Jimbo la West Virginia (Chama cha Democratic), Ray LaHood wa Illinois (Chama cha Republican), Chris John wa Louisiana (Chama cha Democratic), na Darrell Issa wa California (Chama cha Republican). Mgombezi Chris Kouri, Mmarekani Mwarabu wa chama cha Democratic, huenda akaongezwa katika orodha ya wabunge wa Bunge la Marekani ikiwa atashinda katika jimbo la North Carolina.

Peter J. Ashy, Mmarekani Mwarabu wa kizazi cha kwanza (wa chama cha Democratic), anayegombea kiti cha Bunge la Wawakilishi katika South Carolina, ni miongoni mwa wagombezi wa mara ya kwanza. Baada ya ushindi wake wa mapema mwaka huu, katika uchaguzi wa mchujo wa chama cha Democratic, Ashy ameendelea kuungwa mkono, hasa na Kinara wa Bunge la Marekani, David Wilkins, anayetoka jimbo la South Carolina. Wilkins aliutaja uwezo wa Ashy wa kutumia washirika wake na maarifa yake kuisaidia serikali ya Marekani kufuatia mashambulizi ya Septemba 11 kama sababu kuu za kuwashawishi wapigaji kura wampigie kura Ashy.

Huko California, Maad Abu Ghazalah (Chama cha Liberty), wa kizazi cha kwanza cha Wamarekani Waarabu, atachuana na Tom Lantos, mjumbe wa sasa wa chama cha Democratic. Ghazala ni Mmarekani Mwarabu mwenye asili ya Kipalestina aliyehamia Marekani mnamo mwaka wa 1979. Abu Ghazaleh alisema kuwa kama wagombezi wengine, mashambulizi ya Septemba 11 yamempa mwelekeo mpya na moyo wa kujitolea.

“Nahisi kuwa Marekani sasa imo katika mtafaruku katika historia yake, na nahisi kuwa hali hii inahitaji hatua ya dharura zaidi. Haitoshi tu kutuma makala kwenye magazeti au

kutia sahihi barua za malalamiko,” Abu, mwenye miaka 40 alisema. “Lazima tuamue jinsi tutakavyoitikia mkasa wa Septemba 11 kama taifa.”

Mchuano ambao umewavutia wengi ni ule wa New Hampshire, ambapo mbunge John Sununu (wa chama cha Republican) anakabiliana na Jeanne Shaheen (wa chama cha Democratic) katika kuawania kiti cha Seneti. Sununu, Mmarekani-Mwarabu, aliacha kiti chake cha Bunge la Wawakilishi ili kuwania kiti cha Seneti. Shaheen, ambaye alikuwa gavana wa kwanza mwanamke wa New Hampshire kuchaguliwa mnamo 1996 ameolewa na mwanaharakati wa chama cha Democratic na jaji Mmarekani-Mwarabu Bill Shaheen. Ingawa Sununu na Shaheen wanatofautiana katika mitazamo yao kuhusu maswala ya uchumi, mazingaira na uwajibikaji wa pamoja, wote wawili wanaunga mkono msimamo wa rais Bush kuhusu Iraq.

Katika kiwango cha kitaifa Wamarekani Waarabu 11 wanavitetea viti vyao ilhali sita wamejitokeza kuviania viti kwa mara ya kwanza. Katika daraja la kieneo, Wamarekani Waarabu tisa wanawania viti mbalimbali.

Alipoulizwa ikiwa kujitolea kwa Wamarekani Waarabu wengi kuviania viti mbalimbali ni dhihirisho la athari za upinzani dhidi ya jamii za Waarabu, kufuatia mashambulizi ya Septemba 11, Zogby alikana madai hayo. “Bila shaka kunayo matatizo yanayodhahirika, lakini nafikiri upinzani huo ulizidishwa sana.”

Zogby alisema kuwa mwishoni mwa Septemba 2001, mara tu baada ya mashambulizi ya kigaidi, Taasisi ya Wamarekani Waarabu (AAI) iliandaa mkutano wake wa kila mwaka – ambao ulikuwa umepangiwa hapo awali – wa wagombea uchaguzi wote ujulikanao kama “Usiku wa Wagombea Uchaguzi” huko Virjinia na New Jersey. Wagombea uchaguzi wa vyama vya Republican na Democratic waliandamana, kwenye mkutano huo, na maofisa waliochaguliwa. Mikutano yote miwili ilihudhuriwa na washiriki wengi kutoka jamii ya Wamarekani Waarabu.

“Usiku wa Wagombea Uchaguzi” ni jukwaa linalowapa nafasi wapigaji kura Wamarekani Waarabu kukutana na wagombea uchaguzi na kuwauliza maswali kuhusu mambo yanayoiathiri jamii ya Wamarekani Waarabu. Lengo la kikao hicho ni kuwapa wapigaji kura uwezo mzuri wa kuamua jinsi watakavyopiga kura.

“Sikuona ithibati kuwa ama Wamarekani Waarabu wenyewe wangekatishwa tamaa wasijitokeze kupiga kura au upinzani ungezidi hivi kwamba wagombeaji wangeshindwa kujitokeza na kushiriki katika uchaguzi. Kinyume na hayo, niliwaona watu wa jamii hii waliokuwa na mshawasha zaidi na niliwashuhudia wagombeaji wakijitahidi kuwashughulikia Wamarekani Waarabu baada ya mashambulizi ya Septemba 11, ili kuihakikishia jamii hiyo kuwa haki zake hazingekandamizwa kufuatia mashambulizi hayo ya kigaidi,” Zogby alieleza.

Kulingana na Jahshan wa Muungano wa Kitaifa wa Waarabu Wamarekani-Kamati ya Marekani ya Kukabiliana na Ubaguzi dhidhi ya Waarabu(NAAA-ADC), hata baada ya mashambulizi ya Septemba 11, idadi ya kawaida ya Wamarekani Waarabu – asilimia 70 – ingeshiriki katika uchaguzi.

“Kiwango kikubwa cha mgogoro, mashambulizi ya Septemba 11 yenyewe kama mgogoro wa kitaifa pamoja na swala kwamba kisa hicho kiliwaangazia Wamarekani Waarabu, mara hii badala ya kuiweka jamii hii pembeni mwa jukwaa la kisiasa iliichangamsha na kuchapuza kushiriki kwake katika harakati za siasa,” alisema.

“Kutangaza msimamo kwa kupiga kura ni njia mojawapo ya kukabiliana na hali ngumu iliyopo . . . kushiriki katika upigaji kura kutaleta tofauti kubwa sana mionganoni mwa jamii ya Wamarekani Waarabu. Tudhihirishe kuwa sisi ni jamii inayoshiriki katika upigaji kura. Mafanikio yetu ya siku za baadaye yanamtegemea kila mmoja wenu,” Jahshan alisema katika ujumbe wake kwa jamii hii.

Ifuatayo ni orodha ya Wamarekani Waarabu wanaogombea uchaguzi kote nchini Marekani (Tazama eneomtandao la kompyuta la Taasisi ya Wamarekani Waarabu: www.aaiusa.org).

California
Darrell Issa
Bunge la Wawakilishi (anawania kuchaguliwa tena)
www.darrellissa.com

Maad Abu Ghazalah
Bunge la Wawakilishi
www.maad4congress.org

Al Dib
Baraza la Jiji la San Fernando

Ron Dudum
Halmashauri ya Usimamizi wa San Francisco

David Kawas
Mwakilishi wa Jimbo
www.davidkawas.com

Paul Hannosh
Gavana Luteni
www.paulhannosh.cjb.net

Connecticut
Mhe. Fred Anthony
Jaji wa Mahakama ya Mirathi ya Shelton (anawania kuchaguliwa tena)

David Cappiello
Seneta wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Mhe. Paul Ganim
Jaji wa Mahakama ya Mirathi ya Bridgeport (anawania kuchaguliwa tena)

Maisha Amerika – Uislamu Amerika Jarida la Tisa

William Hamzy
Mwakilishi wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Selim Noujaim
Mwakilishi wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Mhe. Dianne Yamin
Jaji wa Mahakama ya Mirathi ya Danbury (anawania kuchaguliwa tena)

Illinois
Ray LaHood
Bunge la Wawakilishi (anawania kuchaguliwa tena)
www.raylahood.com

George Shadid
Seneta wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Indiana
David Sabbagh
Mwakilishi wa Jimbo
www.davidsabbagh.com

Kentucky
Teresa Isaac
Meya wa Lexington

Dennis George
Baraza la jiji la Lebanon

Louisiana
Chris John
Bunge la Wawakilishi (anawania kuchaguliwa tena)

Suzanne Haik Terrell
Bunge la Seneti

Massachusetts
Stephen Abraham
Msajili wa Mahakama ya Mirathi na Kitengo cha Ukoo, Baraza la Worcester

Maine
Mbunge Mwakilishi John Baldacci
Gavana
www.baldacciforgovernor.com

Michigan
Mbunge mwakilishi Nancy Cassis
Seneti ya Jimbo

Ismael Ahmed
Halmashauri ya Uongozi wa Chuo Kikuu cha Michigan

North Carolina
Chris Kouri
Mbunge, Bunge la Wawakilishi
www.chriskouri.org

New Hampshire
Benjamin C. Baroody
Mwakilishi wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Mbunge Mwakilishi John Sununu
Bunge la Seneti
www.teamsununu.org

Gavana Jean Shaheen
Bunge la Seneti
www.shaheen.org

New York
Thomas W. Libous
Seneta wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Tony Sayegh
Baraza la Jimbo
www.tony2002.com

Rhode Island
John Barr
Mwakilishi wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Hanna Gallo
Seneta wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Daniel Issa
Seneta wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

South Carolina
Peter J. Ashy
Bunge la Wawakilishi
www.Ashyforuscongress.com

South Dakota
Gene Abdallah
Mwakilishi wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

Tennessee

James "Jim" Naifeh

Mwakilishi wa Jimbo (anawania kuchaguliwa tena)

West Virginia

Nick J. Rahall II

Bunge la Wawakilishi (anawania kuchaguliwa tena)

Wyoming

Jim Darwish

Kamishna wa Baraza la Jiji la Teton

(Jarida la *Washington File* huchapishwa na Idara ya Mipango ya Habari za Kimataifa, katika Wizara ya Mambo ya Nje. Eneo lake la mtandao ni <http://usinfo.state.gov>.)

**Arab Americans play significant role in U.S. elections –
Arab Americans running for office, urging citizens to vote**

Source: Washington File, #AXF203, 11/05/02

Office of International Information Programs, U.S. Department of State,

Website: <http://usinfo.state.gov>

Kurudi Yaliomo

KUKABILIANA NA UISLAMU WENYE SIASA KALI

Makala haya yaliyoandikwa na Ralph Peters katika jarida la *Parameters*
Yametafsiriwa na kuchapishwa kwa kibali cha gazeti la *Parameters*

Ushindi hauwezi kupatikana kwenye vita bila kushiriki katika vita hivyo. Hali kadhalika amani haiwezi kupatikana kwa kutomakinikia swala linaloleta utovu wa amani. Katika nyakati za amani na vita, msimamo wa Marekani kuhusiana na ukereketwa wa kupindukia wenyе vurugu unaodhuru mataifa ya Kiislamu umekuwa wa kusitasita na wa kutojihusisha kikamilifu na swala hili nyeti. Badala yake Marekani imehiari tu kusubiri kukabiliiana na matokeo ya ukereketwa huu wa kupindukia wa Kiislamu. Msimamo wetu ni wa kutotaka kujihusisha sana kuliko “inavyohitajika”. Lakini Waislamu wenyе siasa kali wamejitolea kabisa kukabiliiana nasi.

Hatupigani vita dhidi ya Uislamu lakini Waislamu wengi wenyе siasa kali wameamini kabisa kuwa wanapigana vita dhidi yetu. Vita vyetu viwe dhidi ya Waislamu wachache wenyе vurugu lakini mapambano yetu sharti yawe ya kugeuza misimamo ya Waislamu walio wengi. Kwa miongo mingi sasa hatujazingatia sana – na hata tumepuuza – hotuba za chuki zinazotulenga, mafunzo ya kikatili yanayotolewa na Waislamu wakereketwa wa kupindukia na unafiki wa mataifa mengi ambayo yamekuwa yakidai kuwa ni washirika wetu. Yatupasa kufahamu kuwa mataifa hayana mataifa ya kirafiki bali uhusiano wa dhati unaoweza kuwepo baina ya mataifa ni ule wa mataifa washirika wenyе maslahi sawa. Tunadhania kuwa mataifa ya Kiislamu yanayotuunga mkono yanafanya hivyo kwa dhati na nia thabiti lakini ukweli ni kwamba yanafanya hivyo tu kwa minajili ya kujifaidi kutohana nasi. Tunazidi kushauriana na viongozi wazee wabeuzi wenyе kupokea rushwa na wanaojua jinsi ya kutumia maneno ya hila ili kuwafurahisha mabalozi wetu. Lakini matumaini yote ya siku za usoni yamo mikononi mwa vijana wengi wa Kiislamu wasiotoshelezwa na ambao wanashilwa sumu ya kutuchukia na kutulaumu kwa maafa yao makuu.

Mafunzo ya chuki yanayopewa vijana hayafutiki kwa urahisi bali huishia kushawishi misimamo, tabia na sifa za mtu maishani mwake. Lawama na visingizio tunavyowekewa na viongozi wenyе hofu na chuki hypokelewa vizuri na watu ambao wamefunzwa kuyalaumu mataifa yetu kwa maangamizi ya jamii zao, ukosefu wa matumaini katika jamii hizo na umaskini mkubwa uliochochewa na ulaji rushwa wa kinyama wa ndugu zao na maamuzi ya kichoyo ya viongozi wao. Zaidi ya hayo, raia wengi waliotamauka maishani hupenda kutokiru udhaifu wao wa kibinagsi na badala yake hutoa vijisababu vya ufungwa na utumwa wao uliosababishwa na imani zao potovu.

Mwishoni mwa majira ya kuchipua ya 2002, vyombo vya habari vilitai kuwa taarifa kuhusu maadui zilipaswa kumtahadharisha ya kisa kutoke. Ingawa Rais Bush kuhusu mashambulizi ya kigaidi ya Septemba 11, 2001. Lakini maonyo machache yaliyotolewa na Shirika la Upelelezi la Marekani (FBI) yalipuzwa na kuzikwa na kelele nyingi za matamshi ya kiserikali. Umuhimu na thamani ya maonyo hayo sasa yanaanza kubainika tu, kwa majonzi, baada maonyo hayo ya Shirika la Upelelezi la Marekani yalikuwa na umuhimu wa kimbini, yaliyokuwa na umuhimu mkubwa zaidi ni maonyo mengi, yaliyoandamana na visa vingi, tuliyopewa kwa njia wazi katika kipindi chote cha miaka

25 iliyopita – huku tukiyapuuza. Wakereketwa wa kupindukia wa Kiislamu walieleza waziwazi nia na malengo yao na mara nyingi walitaja kwa njia dhahiri aina ya vitisho vyao na walengwa wa vitisho hivyo. Utetevu wa wapelelezi wa habari za maadui hauapaswi kulaumiwa sana kwa kutozuia mkasa wa Septemba. Sote tunapaswa kujilaumu wenyewe kwa kutochukua hatua kabambe ya kuchuana na uhalisia unaotukabili.

Katika kipindi chote cha miaka ya 1990 wapelelezi wa habari za maadui hawakuzuiliwa kuchukulia dini kama swala la kuzingatiwa katika mikakati yao. Lakini dini lilichukuliwa kuwa swala jepesi na lisilokuwa dhahiri. Ilifikiriwa kuwa swala la dini lilikuwa na uwezo mkubwa wa kufedhehesha hasa katika miaka hiyo ya kuzingatiwa kwa ukubalifu wa kisiasa. Lakini bila shaka sasa swala la dini linaweza kujadiliwa katika miktadha ya upelegelezi lakini kukiwa na maelezo mafupi ya makano yanaosema kuwa dini zina matatizo na kwamba hatuna imani kali katika dini yoyote ile. Lakini je, ikiwa dini moja kuu duniani ina imani kali juu yetu tutasemaje? Hata sasa tunaweza kupuuza kweli chuki na ubaguzi uliopo?

Wakati wa kuwa na msimamo wa dhati umetimia. Ni habari njema kwamba mataifa ya Kiislamu, yenyе idadi kubwa ya watu na mipaka dhahiri, yana matumaini makubwa kuliko tunavyofikiria kwa mujibu wa matukio ya hivi karibuni. Ingawa yatupasa kukabiliana sasa na wauaji wakatili wenyе misimamo mikali, mustakabali wa wa Uislamu haujaamuliwa. Mlango wa kuingia katika kesho yenyе matumaini makubwa haujafungwa hata kidogo, na mamilioni ya Waislamu wako tayari kuuweka mlango huo wazi, japo wanakabiliwa na vitisho kutoka Waislamu wenzao wengi wenyе misimamo mikali. Pambano kuu, na lenye umuhimu mkubwa, la kuukomboa Uislamu tayari umeanza. Ni shindano kubwa la kuamua kati ya dini yenyе huruma, uvumilivu na ya kimaendeleo na mtazamo wa mnyongaji kuhusu Mungu anayeadhibu na binadamu wanaotazamwa kwa kuzingatia makatazo. Hata hivyo hatujatambua kuwepo kwa pambano hili.

Tumekuwa tukiyazingatia maswala yasiyo na umuhimu kwa kuwa tumezoeshwa kuyazingatia. Pambano hili kuu – vita hivi vya kuamua mustakabali wa mojawapo wa dini kuu ulimwenguni (na bila shaka vita vyenе wasiwasi mkubwa na ambavyo havijakamilika) – haliendelezwi katika mataifa ya Kiarabu yanayodai usikivu wetu kwa hasira, kama watoto waliodekezwa na kuharibiwa, na kutuzuia kuzingatia maswala yenyе matumaini bora katika maeneo mengine. Pambano kati ya mitazamo ya Kiislamu inayokinzana – yaani kati ya wale wanaoweza kurudia mambo ya zamani na wale wanaoona mbele – tayari limepotezwa katika taifa la Arabia. Kwa bahati, mataifa ya Kiarabu hayana umuhimu mkubwa kama inavyofikiriwa na waundaji wa sera na mikakati yetu.

Kwa sababu wamepofushwa na swala la mafuta na kuvutiwa na kuhusishwa sana na mgogoro kati ya Waarabu na Israeli, viongozi pamoja na wabunge wamekosa kuuchunguza upya msimamo wao kwa miaka 40. Sasa lazima tubadilishe imani na tabia zetu. Sasa ni wakati wa kuchukulia mataifa ya Kiislamu kama yasiyo na umuhimu wowote. Hayawesi kuzingatia mabadiliko ya kimaendeleo na wala hayakubali hata kuzingatia mfumo wa kupenda mabadiliko na kuwa na mawazo yasiyofunga. Mataifa hayo yameachwa nyuma na historia na hatimaye yameishia kuwalaumu wengine, ila wao, na kufadhili mashambulizi ya kigaidi (wakati mwengine kwa matamshi yasiyo rasmi

lakini mara nyingi kwa njia rasmi). Mataifa mengi ya Kiarabu yamejifunga katika ngome ya kujidhani kila wakati kuwa sahihi na iliyotovukwa na ustahimilivu. Ngome hii inayapa mataifa hayo utulivu wa kisaikolojia na nguvu ya kimaangamizi. Kwa kosa lao wenyewe mataifa hayo yamejitumbukiza katika bahari isiyo na matumaini yoyote.

Bila shaka hatupaswi kuwaagaiza mabalozi wetu walio Mashariki ya Kati warudi nyumbani au kuakata mahusiano yote na mataifa hayo yanayotoa mafuta. Lakini umewadia wakati wa kuelekeza shughuli na juhud zetu kwingineko na kutambua, hatimaye, kwamba kitovu cha Uislamu kiko mbali sana na Riyadh au Cairo. Tutambue kuwa kwa hakika Uislamu una vitovu vingi changamano, kila kitovu kikiwa na matumaini makubwa kuliko nchi asilia za Kiarabu. Katika mipaka yake, kutoka Detroit hadi Jakarta, Uislamu ni dini wazi, yenyeye nguvu, msisimko, changamvu, inayobadilika sura na yenyeye uwezo wa kupendeza. Lakini katika uzio wenye mapambano makubwa wa mataifa ya Kiislamu Uislamu haujapata msimamo wa kuvutia na katika nyakati za vurugu, dini yoyote inaweza kuingia gizani jinsi inavyoweza kujielekeza kwenye mwangaza.

Tusikosee hata kidogo katika mtazamo wetu: Pambano hili kati ya taratibu za dini, kati ya kanuni za dini katili zinazotoa maagizo maalum na ujasiri tukufu wa imani ni mionganoni mwa maswala mawili muhimu ya kisasa – pamoja na utazamaji upya wa majukumu ya kijamii na kiuchumi ya wanawake, kutochukuliwa tena kama mali ya wanaume bali kama washirika sawa na wanaume(hili ndilo tukio muhimu zaidi katika historia ya binadamu).

Marekani haitaamua hatima ya pambano la sasa la mustakabali wa Uislamu. Jukumu hilo ni la Waislamu wenyewe. Lakini tunaweza kutoa mchango mkubwa kuliko hapo awali – hasa pemberni lakini hata pia mionganoni mwa jamii za Kiislamu. Hadi sasa hatujajitolea kushiriki katika pambano hili la waislamu.

Kwa kuelekeza mawazo yetu huko Mashariki ya Kati pekee tumeishia kuitazama dini ya Kiislamu kwa jicho la Kiarabu. Lakini Uislamu wa Mashariki ya Kati haubadiliki, hautafakari mambo na hatimaye ni mwepesi kuvunjika kama saruji. Tumesahau kwamba Uislamu ndio dini changa zaidi kati ya dini kubwa ulimwenguni na kwamba bado inaendelea kuimarika katika mipaka yake na ina miundo mingi kama madhehebu ya

Yamkini tumelazimishwa na ukatili wa vituko kuanza kukabiliana kijeshi na vurugu iliyomo ndani ya mataifa ya Kiislamu, kuanzia Uzunguni hadi Ufilipino, na pia katika taifa la Afghanistan, ambalo daima limekuwa mpakani mwa eneo la Uislamu. Makabiliano zaidi ya kijeshi yatahitajika katika siku zijazo. Lakini majeshi yetu yanaweza kushughulikia tu matatizo ya sasa, matatizo yaliyosababishwa na vituko vya hivi karibuni. Tunapaswa kuanza kuchunguza mitanziko na fursa za kila siku kwa kina zaidi, ili tusaidie (kwa kadiri ya uwezo wetu) jamii zinazojitahidi sana zipate kugundua njia za kufikia mustakabali wenye amani na ushirikiano zaidi. Kwa chochote tutakachofanya au tutakachoshindwa kufanya, majeshi yetu yatajishughulisha, katika aushi zetu, katika usomaji wa maandishi haya. Hali ya kufaulu kabisa haitafikiwa bali kiwango cha kufaulu ndicho kitakachozingatiwa – ingawa mara nyingine kiwango cha kufaulu kitakuwa cha hali ya juu: kama vile tukizingatia tofauti kati ya makabiliano ya kikatili baina ya ustaarabu wa jamii tofauti na kuja na kupwa kwa makabiliano mengine ya kawaida.

Kukosa kushiriki kwetu – hasa kutovutiwa kwetu – na juhudzi za Uislamu za kuibua sura mpya katika karne ya 21 na siku za usoni kumeishia kuuachia uwanja maadui wetu wakubwa. Katika karne chache zilizopita, utajiri unaotokana na mafuta ya Mashariki ya Kati umetumiwa na mataifa dhalimu yenyeye vikwazo vingi kusafirisha aina katili ya Uislamu wenye kurudi nyuma, usiokuwa na ustahimilivu na unaopingana na nchi za Magharibi hadi misikitini na madrassa ya ng'ambo, kuanzia makao ya wahamiaji ya London hadi Indonesia. Tulipoanza kuona haya tuliyapuuza kama udhia tu, huku misimamo yetu ikielea kati ya wazo kuwa kila mtu ana huru wa kuzingatia mtindo wake wa dini (hata kama dini hiyo inahubiri chuki na kusifu mauaji ya watu) na mtazamo nyeti wa waundaji sera wanaoona dini kama swala la upeo wa juu , lisilo muhimu kama takwimu za Jumla ya Pato la Taifa au maswala ya silaha.

Hakuna jambo jingine lenye umuhimu mkubwa kuliko kuwa na imani katika ulimwengu huu hatari na wenye matatizo mengi. Jinsi Wamarekani wa kisasa wa dini mbalimbali wanavyotangamana kwa urahisi katika shughuli mabalimbali za kijamii imetuwezesha kusahau kwamba wahenga wetu waliwahi kuuana katika nchi zao za asili, waliwaua kinyama Wayahudi wakidai kuwa kitendo hicho kilikuwa matakwa ya Mungu au walismambaza dini zao kwenye makoloni yao kwa kutumia biblia na bunduki. Hata baadhi ya wahenga hao walileta chuki za nchi zao za asili huku Marekani lakini imani hizo kali zimezimwa baada ya vizazi vingi – ingawa hatujaweza kuangamiza kabisa utovu wa ustahimilivu. Hata hivyo dini imekuwa chombo cha kuwatuliza na kuwafariji Wamarekani wengi wa kisasa. Kwa hakika historia ya binadamu inatufunulia mchano mkali kati ya miungu na binadamu na enzi yetu imo kwenye upeo wa juu wa visa vyta kihistoria vilivyochochea visasili vyetu vya zamani zaidi hata kuliko hekaya za awali zaidi.

Utovu wa ustahamilivu wa kidini mara nyingi hurejea nyakati za mashaka na vurugu. Enzi yetu yenyeye matarajio makubwa pia ni enzi ya kuvunjika kwa taratibu za kale, kutofaulu kwa tamaduni zenye taratibu za kijamii zisizowezesha kuwepo kwa mashindano makali na jamii zenye nguvu zaidi za kiuchumi na kitamaduni duniani. Pia ni enzi ya imani iliyopindukia inayochewa nyoyoni za watu na hofu ya mabadiliko. Ugaidi wenye imani kali ya kidini umeibuka sio licha ya maendeleo yaliyofikiwa ulimwenguni bali umeibuka kwa sababu ya maendeleo hayo.

Nyakati za vurugu waume kwa wake huninginia kile wanachokijua. Hutafuta majibu sahili ya maswala tata yanayotisha. Wakereketwa wa kupindukia wa kidini kote ulimwenguni, katika kila dini, wamekuwa tayari kutoa majibu hayo sahili. Sio muhimu kwao majibu hayo yaye na ukweli, mradi yanamwondolea lawama mwumini na kuahidi kuwaadhibu maadui halisi au maadui wa kidhania. Katika kipindi chote cha historia, tangu Wayahudi walipoasi dhidi ya Roma, hata nyakati za ugomvi wa Kiislamu wa zamani na unaotukia mara kwa mara, kuitia kipindi cha Ukatoliki wa Kihispania wa karne ya 16 uliochochewa na kupatikana kwa njia moja baada ya nyingine ya kupata wokovu hadi kipindi cha Uprotestanti wa karne ya 19, uliogutushwa na Charles Darwin, dini zinazokabiliwa na upinzani zimekabiliana na upinzani huo kwa kusisitiza uzingatiaji wa msimamo mgumu wa kufuata sheria na mafundisho ya kidini na kuwalaani wasio waumini. Maadili ya kifalsafa na kimatendo ya dini yoyote kubwa yamewahi kukabiliwa na vitisho. Kipindi hiki cha sasa kinashuhudia kuffififa kwa Uislamu. Nguvu ya dini ya

Kiislamu kama chombo cha kuendeshea mambo ya kawaida katika maisha imefifia kote ulimwenguni kama ulivyofifia Ukristo wa Ulaya katika karne ya 16.

Kimsingi Uislamu wenyewe hauchukizi lakini wafuasi wengi wa Uislamu wanastahili kuuchukia ili waepukane na uchungu wa kujifahamu. Tatizo la kimsingi ni la kutisha: Tunakabiliwa na ustaarabu unaoshindwa huko Mashariki ya Kati. Lakini ikiwa bado tuna cheche za busara tutafanya kila juhudu kuhakikisha kwamba kushindwa huko hakusambazwi kutoka tamaduni ambazo zenyewe zimejiletea maafa ya kijamii na kiuchumi hadi mataifa ambayo yana uwezo wa kuzingatia matakwa ya ulimwengu wa kisasa.

Dini hubadilika kwa sababu zinabadilishwa na watu.

Waumini wenyewe imani kali za kidini wanashikilia ukale usiobadilika wa kihistoria lakini mabadiliko ya kidini yamekuwa muhimu katika maendeleo ya binadamu, na ni ithibati ya maendeleo hayo. Uhakika unafariji lakini uwezo wa dini wa kubadilisha mwenendo wake huleta nguvu za kuimarisha dini hiyo na jamii ambamo dini wenyewe hustawi. Katika mipaka yake Uislamu unao uwezo wa kubadilika na kuwa dini wenyewe busara na angavu na kuwapa wafuasi wa dini hiyo uwezo wa kushindana vizuri na watu wengine katika jukwaa la kimataifa. Lakini waumini wenyewe imani kali kutoka eneo asili ya Uislamu wamejitolea kuvuruga juhudu zozote za kubadilisha mienendo ya dini hiyo. Waislamu wenyewe imani kali kutoka Mashariki ya Kati wana ujumbe moja thabiti: Rejea ya kale kwani hivyo ndivyo Mungu anataka. Jihadhari na mtu anayedai kukuambia atakavyo Mungu, hata kama ni muumini kiasi gani.

Bila shaka haiwezekani kurudi katika kipindi hicho cha zamani cha upeo wa ustawi na mafanikio unaotamaniwa. Sehemu kubwa ya kipindi hicho ni ndoto tu ilhali sehemu ndogo tu ni historia. Magaidi wakatili na wafadhili wao wako tayari kufanya lolote, hata kama ni kuhatarisha maisha yao, ili kukatisha tamaa ya wale Waislamu wanaoamini kwamba Mungu anao uwezo wa kutabasamu au kwamba inawezekana kubadili dunia bila kupingana na mbinguni.

Kosa letu kuu limekuwa lile la kujaribu kupata suluhisho kutoka ndani ya faragha ya Uislamu. Lakini tumaini kuu na la pekee tulilonalo, katika juhudu zetu za kuboresha mustakabali wa Uislamu, limo katika mwelekeo ule mwengine: lazima tubadili mwelekeo wetu na kuanza kufanya kazi kutoka kingoni za imani ya Kiislamu na kuelekeza juhudu zetu kwenye kitovu cha imani ya Kiislamu. Sharti tuelekeze rasilmali na juhudu zetu kwenye maeneo ambamo ama mabadiliko yanawezekana au mabadiliko tayari yameanza kutekelezwa badala ya kupoteza juhudu zetu kwenye sehemu ambamo upinzani dhidi ya yale tunayoyathamini tayari umekolea.

Hata hatujazingatia nguvu za idadi ya watu. Kwa kutumia vigezo vya idadi ya watu na uwezo wa uzalishaji, utajiri na nguvu kitovu hasa cha Uislamu kiko mashariki wala sio magharibi ya Afghanistan. Mataifa ya Kiislamu wenyewe idadi kubwa ya watu duniani yako mashariki ya Mto Indus: Indonesia, India, Bangladesh, Pakistan na mataifa mengine katika eneo hili kama vile Malaysia yanafanya eneo hili liwe kitovu hasa cha migogoro. Kufikia sasa mtazamo kutoka mataifa hayo ni wa kutia moyo kuliko ripoti za kutaka kuumiza za vyombo vya habari.

Ingawa Pakistan imevurugwa na ulaji rushwa uliokolea na mfumo wake wa elimu, uliohimiza madhara ya kupanuliwa kwa shule za imani kali za kidini, umezorota na hata uchumi wake kusambaratika taifa hili linalokabiliwa na hali ya hatari bado haijajitumbukiza kwenye safu ya mataifa yenye imani kali za kidini. Huenda hata imepiga hatua katika juhudzi za kustawi. Lakini barabara ya kuelekea kwenye usitawi wa kiuchumi, kijamii na kiutamaduni ni ndefu na ngumu na kama liliyvo taifa maskini na lisilo na bahati la Bangladesh(ambalo liliwahi kutawaliwa kutoka Islamabad), Pakistan limebakia kuwa taifa lenye matumaini madogo zaidi katiki ya mataifa ya eneo hilo. Hata hivyo, sura inayosawiriwa kwingineko angavu zaidi, kwa wale wenye mtazamo wazi wa kutazama uhalisia wa mambo bila kushawishiwa na vichwa vya kusismua vya vyombo vya habari vinavyotiwa chumvi.

Uislamu – dini mpya zaidi ulimwenguni lakini yenye kuzingatia desturi na mila zaidi kati ya dini zote kuu ulimwenguni – unakabiliwa na shinikizo kubwa hasa katika mataifa na maeneo ambayo yanazingatia matendo na maadili ya kihafidhina zaidi. Utamaduni wowote unaowadhulumu wanawake wake na kuwatenga katika elimu na nafasi za kazi hauwezi kushindana na nchi za Magharibi na utendaji bora wa watu wa nchi hizo unaozidi kuimari. Swala la uhuru wa wanawake ni muhimu sana katika enzi hizi zetu. Haki za wanawake ndicho kigezo kinachotumika siku hizi kuweka mipaka kati ya tamaduni za jamii mbalimbali. Tamaduni zinazozidi kuwanyima wanawake haki zao za kimsingi za kibinadamu na nafasi sawa katika jamii zinachukuliwa kuwa zimefeli ilhali tamaduni zinazotambua hatimaye kuwa wanawake wanafaa zaidi kuchukuliwa kama washirika sawa wa wanaume wala sio mali yao hutambuliwa kuwa na ufanifu.

Uhuru wa kijamii na kiuchumi kwa wanawake ni swala amablo limeleta mapinduzi makubwa katika historia ya binadamu, ilhali mapinduzi haya yenye kuleta ukombozi yameyapiga chenga mataifa makuu ya Kiislamu ya Mashariki ya Kati. Tumaini langu nililolipenda sana, Marekani ilipoingilia kati swala la Afghanistan, ni kwamba bomu lililoangushwa na ndege ya kivita ya jeshi la wanamaji la Marekani, iliyoendeshwa na rubani mwanamke, ingemwua Osama bin Laden. Tukio hilo lingekuwa ishara muhimu ya ushindi wa mataifa ya Magharibi na pia kipengele muhimu katika tukio hilo. Hata ikiwa Bw. bin Laden yu hai sasa au amekufa sharti tutambue kuwa anapigana vita sio dhidi ya nchi za Magharibi tu bali pia dhidi ya nusu ya binadamu wote, yaani dhidi ya wanawake. Kitendo cha nchi za Magharibi cha kuwakomboa wanawake wake (ingawa kwa hakika wanawake hao wa nchi za Magharibi wamejikomboa wenywewe baada ya kukabiliana na upinzani mkali) ni jambo muhimu linalowafanya Waislamu wengi kutopatana nasi. Uhuru huu wa wanawake hautishi tu maoni ya kimpendeleo ya kidini ya mwanamume wa Kiislamu bali pia utambulisho wake muhimu. Hadi itakaposhughulikia swala la haki kamili za wanawake kwa ufanifu Uislamu hautaweza kushindana kwa ufanifu katika nyanja yoyote, na nchi za Magharibi. Katika mkabala huo, pia, Indonesia ni mfano mwafaka wa fanaka kati ya mataifa ya kigeni.

Maswala mengine mengi, yaliyofichika katika visingizio vya kidini, yanayasumbua mataifa yanayozingatia Uislamu katika ukale wake. Hali hiyo ni mbaya sana kiasi cha kukatisha tamaa ya matumaini yoyote. Ndio kuna matumaini, lakini mabadiliko sharti yawepo kwanza, na yatakuwepo, katika mipaka ya Uislamu.

Mwisho, tutaje kwa ufupi eneo ambalo huenda likawa muhimu zaidi: Marekani Kaskazini. Kisa cha Septemba 11 kilileta aina mbalimbali za shinikizo miiongoni mwa

Waislamu raia na wakazi wa Marekani. Kitengo hiki kipyä cha wahamiaji, wengi wao wakiwa bado hawajazoea kabisa maisha iliyotofauti na ya mataifa yao ya asili, walitikia tukio hilo kwa njia mbalimbali. Wengine walitishika na kughadhabika kufuatia Wengi walikuwa na wasiwasi na msisimko wa kudhihirisha kuwa wao pia walikuwa Wamarekani wema na mara nyininge walijitetea kuhusu jamii zenyé maafa walizoziacha katika nchi zao za asili. Pia wengine walitoa visingizio vyá kiuchachezi kwa vitendo visivyosameheka ilhali mionganí mwa wasioridhika zaidi na uharibifu uliofanyiwa nchi yao ya pili na dini yao. Wengine wakawa na hofu kwamba huenda dini yao ikaeleweka vibaya na Wamarekani wenzao na wasiwasi kuhusu uwezekano wa ulipizaji wa kisasi utakaowalenga. wenye kisasi walifurahi ndani kwa ndani kwamba wenye kiburi wamepata pigo kubwa kutoka kwa wanyonge. Hisia zozote kali zilizowapata Wamarekani wenzetu wanaoamini kuwa “Hakuna Mungu mwingine ila Allah, na Muhamad ni mtume wake,” inaeleweka tusipozingatia hisia zetu wenyewe. Wamarekani Waislamu labda wako katika kipindi kigumu zaidi mionganí mwa jamii ya wahamiaji tangu Waairishi walipokimbia kutoka Njaa Kuu. Hata hivyo wana matumaini zaidi kuliko Waislamu katika eneo lolote ulimwenguni.

Kama zilivyofanya dini na jamii nyininge kabla ya wao, Wamarekani Waislamu wahamiaji wanastahili kutupa baadhi ya mienendo yao waliioleta kutoka nchi zao za asili, hasa mienendo inayohusiana na wanawake. Wengi wa Waislamu raia wenzetu wa Marekani wamechanganyishwa kwenye jamii ya Marekani – wengi wao wakiwa wamefungamanishwa vilivyo katika jamii ya Marekani – ilhali wahamiaji wa hivi karibuni zaidi wangali katika hali ya kujizoeza na Marekani. Hayo yote ni mambo yanayowapata wahamiaji: mishtuko, ugomvi na hatimaye mafanikio. Kilicho muhimu, sio kwetu tu bali kwa ulimwengu mzima, ni kwamba mabadiliko ya Kiislamu, ya kuanza kuzingatia msimamo usiojifunga, ambayo yamesubiriwa kwa muda mrefu yana uwezo mkubwa wa kufanyika hapa Marekani.

Kama dini zote kubwa zilivyojizoeza na changamoto na nafasi za maisha ya Marekani Uislamu hauna budi kufanya hivyo. Ili kuhifadhi utawa na utiifu wa vijana, kizazi baada ya kizazi, huku matarajio (na majoribio) ya Marekani yakiwaondolea mienendo ya kizamani na misimamo ya kimapendeleo, Uislamu utabidi ukabiliane na tajriba zilizopata Uprotestanti, Ukatoliki na Uyahudi. Kutakuwa an malalamiko mengi na mashaka, yanayozidi kuvumiliwa na dini hizo zote. Lakini hatimaye athari kubwa ya maisha ya Marekani ni kuupa ubinadamu mazingatio ya kidini. Mjadala mkubwa katika nchi za Kiislamu, wakati miongo inapoenda mbio, utakuwa juu ya ulinganifu wa Uislamu wa Kimarekani wa kimaendeleo na Uislamu wa nchi za ng'ambo wa kung'ang'ania ukale.

Katika miaka ya giza ya vita vyá maneno, wakati ulimwengu ulikuwa wa kutisha, wanamikakati Wamarekani walizua wazo la kurudisha nyuma ukomunisti. Kwa hakika haikuchukua muda mrefu kurudisha nyuma ukomunisti kwani juhudí hizo zilikamilika mnamo 1989 – na tukajitahidi sana kupata ufanisi. Yamkini mkakati wa urudishaji nyuma ulikuwa umeanza mapema mno. Ni dhana ambayo ingesubiri hadi wakati mwafaka zaidi. Yaonekana kuwa sasa dhana hii yaffa itumiwe kukabiliana na ukereketwa wa kupindukia wa Kiislamu wenye vurugu.

Tulijua kwamba hatungeweza kuukomesha Ukomunisti wa Sovieti kama juhudí zetu zingeanzia Moscow. Vivyo hivyo ukereketwa wa kupindukia wa Kiislamu hauwezi kukabiliwa vizuri katika uwanja uliozaliwa na kukuzwa. Lazima tuenze juhudí zetu

katika maeneo ambayo hayajavurugwa: kuanzia Afrika hadi Asia, katika nchi za Balkan na Marekani Kaskazini. Ulimwengu changamano wa Kiislamu wenyе kero na wakati mwingine wenye kutia moyo mara kwa mara unakabiliwa na changamoto ya kipekee katika historia. Ustaaarabu mzima wa kidini sharti ubadilike ikiwa utahimili mabadiliko ya kiutamaduni na kiuchumi. Tutakuwa wajinga ikiwa hatutaweza kutumia uwezo wetu kuyawezesha mabadiliko hayo kutendeka.

(*Ralph Peters, afisa mstaafu wa jeshi la Marekani, ni mwandishi anayeandika makal mara kwa mara kwenye Parameters. Kitabu chake cha hivi karibuni zaidi ni Beyond Terror, Strategy in a Changing World (Hatua zaidi ya Hofu, Mkakati katika Ulimwengu Unaobadilika). Riwaya yake ya awali, The War in 2020 (Vita vya 2020), ambayo imekuwa na usuasi wa “kimadhehebu” katika miaka ya nyuma, imechapishwa upya hivi karibuni. Ziara zake za hivi karibuni huko India na Indonesia zilichochea mawazo yaliyowasilishwa katika makala haya).*

Confronting Radical Islam
Source: Parameters

[Kurudi Yaliomo](#)

LENGO NI DEMOKRASIA YA KIISLAMU

Makala haya yameandikwa na Richard Haass, Mkurugenzi wa Mipango ya Sera katika Wizara ya Mashauri ya Nchi za Nje ya Amerika

Richard N. Haass
Mkurugenzi wa Afisi ya Mipango ya Sera

Washington---Taarifa ya maendeleo ya Binadamu katika nchi za Kiarabu, ambayo imeandikwa kwa niaba ya Shirika la Umoja wa mataifa linaloshuhulukia Maendeleo ya Binadamu (UNDP) na Shirika la Kiarabu la Maendeleo ya Uchumi na Maisha ya Jamii, inaonyesha ulimwengu wa Kiarabu unao zorota mataifa mengine katika uhuru wa kibinafsi, ukosefu wa mamlaka kwa mabibi na katika maisha ya jamii.

Taarifa hii inataja sehemu kadha zinazo tatanisha, kama vile idadi inayo ongezeka ya vijana, ongezeko la ukosefu wa kazi wa kiasi cha 40 kwa mia katika sehemu nyingine, hivyo kuonyesha dalili za kutatiza katika maisha ya jamii.

Ulimwengu wa Kiarabu unakumbwa na matatizo makubwa ambayo suluhisho la pekee ni kuwa na mifumo ya kisiasa ya kidemokrasia.

Waislamu hawawezi kuilaumu Marekani kwa ukosefu wao wa demokrasia. Hata hivyo, Amerika ina wajibu muhimu wa kutimiza katika dira ya ulimwengu, na juhud zake kuimarisha demokrasia katika ulimwengu wote wa Kiarabu zimekuwa za kusita sita na sisizo kamilifu. Katika sehemu nyingi za ulimwengu wa kiislamu, na hasa katika nchi za Kiarabu, ikiwa ni serikali za chama cha Republican ama Democrat, hazija tia maanani vyta kutosha demokrasia katika nchi hizi.

Wakati mwengine, Marekani imieepuka kupiga darubini mambo ya ndani ya nchi hizi ili iendelee kupata mafuta, kuzuia Urusi, Iraq na Iran kupanua uwezo wao, kuzuia kuenea kwa siasa za Kikomunisti katika nchi za Asia Mashariki, ama kupata vituo vyta kijeshi kwa majeshi ya Marekani.

Kwa kukosa kuhimiza siasa za demokrasia katika nchi zilizo marafiki—tulipoteza fursa ya kusaidia nchi hizi kuwa thabiti, tajiri zaidi, salama zaidi, na kujimudu zaidi katika misukosuko ya ulimwengu unaozidi kuwa uwanja wa pamoja.

Haisadii matakwa ya Marekani—ama hata Waislamu—kwa Amerika kuendelea na mtindo huu. Leo hii, Amerika ina wajibu wa kujingiza kikamilifu kusaidia mienendo ya demokrasia katika ulimwengu wa Kiislamu, kuliko siku zilizo pita.

Tutafanya hivi tukijua kwamba nyanja za demokrasia si kamili. Zina matatizo mengi. Viongozi katika nchi nyingine za kiislamu huona kwamba kuna usalama katika miongozo yao kuliko miongozo ya demokrasia, na wanatoa mfano wa uthabiti ulioko sasa katika nchi zao.

Lakini uthabiti unaotokana na utawala wa kimabavu ni wa udanganyifu na hauwezi kudumu muda mrefu.

Hata hivyo, jinsi tunavyo chukua siasa za demokrasia kuwa jambo muhimu katika mataifa ya Kiislamu, tuwe kama madakitari na tuape kutoumiza yeyote. Haraka haraka za kuufanya ulimwengu mahali pazuri pa kuishi kunaweza kuleta balaa zaidi.

Ni wajibu wa Amerika kuchukua hatua hizi kwa njia ya kibinadamu, kuelewa kwamba hatua hizi zinaweza kuumiza zaidi wengine kuliko sisi wenyewe. Jinsi nchi za Kiislamu na watu wao zinavyoendelea kuwa na uhuru na demokrasia, ni lazima tuzihimize na kuzisaidia; na tuwasikize wale wanaokumbwa na mabadiliko haya.

Hakuna jambo la siri. Pendo la Marekani kuimarisha demokrasia katika nchi za Kiislamu ni kwa manufaa ya nchi hizi na hata Amerika yenye. Demokrasia zaidi katika nchi nyingi za Kiislamu ni kwa manufaa ya watu wa nchi hizi. Lakini ni vizuri kwa Amerika.

Nchi ambazo uchumi wao umezorota, hazitoi nafasi kwa raia wao, zina ugandamizi wa kisiasa, na ongezeko kubwa la watu, huwa zina udhi wananchi wao. Kama tulivyo jifunza kwa njia ngumu, mataifa kama haya huwa chanzo cha watu wenye siasa kali na magaidi wanao lenga Marekani kwa kusaidia serikali za nchi wanazoishi.

Jambo lingine muhimu ni kwamba, tofauti zilizoko kati ya serikali nyingi za Kiarabu na raia wao huzuia serikali hizi kushirikiana kuhusu maswala muhimu yanayo husu Marekani. Mvutano katika nchi hizi zitapunguza juhudzi za serikali nyingi katika nchi za kiislamu kusaidia, ama hata kukubali, juhudzi za Marekani kupambana na ugaidi ama kuzuia kuenea kwa silaha za kuangamiza umma.

Amerika itaunga mkono shughuli za demokrasia hata ikiwa wale walio pewa mamlaka hawachagui miongozo tunayoipenda.

Hata hivyo, uhusiano wa Amerika na serikali nyingine, hata kama zimechaguliwa kihalali, utategemea vile serikali hizi zinavyo watendea raia wao na vitendo vyao katika maswala ya ulimwengu, kama vile ugaidi, uchumi, silaha haramu, na madawa ya kulevyo.

Amerika kwa sasa itafanya kazi kwa nguvu zaidi kuimarisha demokrasia ikishirikiana na Waislamu na serikali zao.

Byliner: State's Richard Haass on promoting Democracy in the Muslim world

Source: Washington File, 12/13/02

*Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website:<http://usinfo.state.gov>*

Kurudi Yaliomo

MSOMI MWAFRIKA ATOA MWITO KWA WAISLAMU WAJICHUNGUZE

Na Jim Fisher-Thompson, Mwandishi wa *Washington File*

Washington – Mashambulizi ya kigaidi huko Marekani tarehe September 11, 2001 yaliyofanywa na Waislamu wenyewe siasa kali, yaliyoua takriban watu 3,000, wengi wao wakiwa raia wa nchi za nje, si kwamba tu hayakuwa na uhalali wo wote, bali yalikuwa mwanzo kwa Waislamu duniani kote kujadili kwa ukweli na kuieleza dini yao, anasema Lansine Kaba, Muislamu kutoka Guinea ambaye pia ni profesa wa Masomo juu ya Afrika katika Chuo Kikuu cha Illinois huko Chicago.

Hapo December 6, Kaba alikiambia kikundi cha mjadala kuhusu “Uislamu na Afrika Baada ya Septemba 11” wakati wa mukutano wa mwaka wa Chama cha Masomo juu ya Afrika (*African Studies Association-ASA*). “Kilichotokea New York tarehe 9/11 kilikuwa sio kitu cha kawaida na kilikuwa cha kutisha -- hakielezeki -- na ninatumia maneno ambayo yalitumiwa na wasomi wa Kiislamu.”

“Kwa maoni yangu,” tathmini ya kweli kuhusu jinsi dini inavyopotoshwa na watu wenye siasa kali “huenda ikatupeleka mahali tusipopajua,” msomi huyo aliongezea. Lakini “tupende au tusipende, Uislamu sasa hivi ni kitovu” cha mamboleo na mara nyingi, nafasi ya ujumbe wake wa ustahilimivu na uelewano imechukuliwa na hisia za kwamba ni “dini ya ugaidi, jambo tunalojua si la kweli.”

Badala yake alielezea, “Uislamu ni mfumo wa imani ambao unaweza kufananishwa na mti ulio ndani ya msitu wa mila na desturi zinazoamini kwamba kuna Mungu mmoja tu, Mashariki ya Kati ikiwa ni sehemu inayofahamika sana kwa hilo na dini za Kikristo na Kiyahudi ni sehemu ya mfumo huo.

“Ni vigumu kuwa sehemu ya jumuiya ya Kiislamu na kufikiriwa kutoka mwanzo kuwa mchochezi wa ghasia kwa sababu ya dini yako,” msomi huyo alisema. Lakini ni lazima jumuiya kubwa ya Waislamu iwakane wale wenye siasa kali, wanaodai kwamba kuangamizwa kwa maisha na kuharibiwa kwa mali hapo September 11 kulifanyika katika jina la Uislamu.

Kaba, ambaye alisafiri katika nchi nyingi za Kiislamu za Kaskazini na zile ambazo ziko chini ya jangwa la Sahara Afrika, baada ya Septemba 11, alisema tatizo ni kwamba, “kwa ujumla watu husahau kufanya uchambuzi sahihi wa kiini cha tukio” kama Septemba 11 na badala yake “hujificha tu nyuma ya kipengele cha kidini,” ambacho hutolewa kwa furaha na watu wenye siasa kali, walio na ajenda zao za kisiasa.

Kaba alisema kwamba matukio ya Septemba 11 yaliwapa Waislamu “nafasi muhimu ambayo ni ya kutisha, lakini hata hivyo bado ni nafasi,” kuzikana fikra kama hizo. “Ni watu wachache sana ambao wameshawekwa katika nafasi kama hii katika historia ya sasa,” alisema. Inawabidi Waislamu kuongea kwa sauti; kupaza sauti zao... kwa kusema ukweli... kuhusu dini yao ni nini. Na halafu waelewe kwamba, dini yao ni sehemu ya mfumo jumla wa imani katika dunia ya leo” na sio tu upande mmoja katika “mgongano wa ustaarabu na miundo.”

Akizingatia hayo, Kaba alitamka kwamba lengo la Waislamu duniani kote linapaswa liwe “kuchukua nafasi hii ya kubadilishana mawazo” kati ya watu walio na dini tofauti ili waweze kutengeneza “simfoni ya muziki (aina ya muziki unaopigwa kwa kutumia ala nyingi kwa pamoja) yenyе msingi wa mambo ya kiroho na ambayo Mungu ataielewa.”

Kufuatia mashambulizi dhidi ya Marekani, Kaba alisema kwamba alikaribishwa na makanisa mengi, vikundi na mashirika mbalimbali katika eneo la Chicago, kuongea juu ya Uislamu. “Watu walikuwa na shauku kubwa kujua maana ya dhana hii ya ‘Jihad’ ni nini.” Kinyume na jinsi Osama bin Laden na mtandao wa kigaidi wa al-Qaeda wanavyolitumia neno hili kumaanisha vita dhidi ya Marekani na nchi za Magharibi, Kaba alisema, “kwa kifupi, nilisema kwamba Jihad siyo vita takatifu. Jihad ni jitihada za imani.”

Baadaye, wakati alipokaa Kairo kwa miezi minne, kwenye kitovu cha usomi kuhusu Uislamu, Kaba alisema “nilisikiliza na kujadiliana pamoja na kutoa mihadhara” kuhusu ugaidi na dini na wanafunzi na maprofesa, baadhi yao wakiwa kutoka Afrika Magharibi. “Marafiki zangu wa Kairo walisema, ‘Wakati umefika wa kufikiria juu ya suala hili la ukereketwa (*fundamentalism*) wa Kiislamu.’”

Kaba alisema, “kwa maoni yangu, ukereketwa umekuwa na maana sawa na ugaidi. Baadhi ya watu wasio na maoni mema kuhusiana na Uislamu, wanasema kwamba hii ni dini ya kikereketwa. Ninakubaliana na marafiki zangu wa Kairo na Afrika Magharibi kwamba ukereketwa sio lazima liwe ni neno la kushusha hadhi. Kwa kiwango fulani, ukereketwa upo katika kila dini.” Kwa bahati mbaya watu wenye siasa kali wamelitaifisha neno hili na kujaribu kulitumia kuhalalisha matendo yao ya kutumia nguvu. Hali hii ni changamoto kwa Waislamu na wasomi wote kuweza kuirekebisha. Kama hawafanyi hivyo, “mimi ninafikiri tutapata matatizo makubwa.”

Alisema fundisho muhimu alilojifunza Kairo lilikuwa kwamba, “Waislamu [na wasomi] wamepewa fursa ya kuieleza imani yao katika njia iliyodhahiri kuliko hapo awali. Hii haimaanishi kwamba hatujawahi kujaribu kufanya hivyo hapo mbeleni... kuna vitu vingi sana vilivywahi kuandikwa kuhusu Uislamu, lakini tunajua kwamba usomi hauathiri fikra za umma. Kwa hiyo sisi [wasomi] bado hatujawagusa.”

Sasa, alisema, wasomi wa imani ya Kiislamu “wana nafasi ya kuieleza dini yetu” katika njia inayojenga na ndiyo maana huwa ninafurahia kupata fursa ya kuongea kwenye makanisa na vikundi mbalimbali vilivyo jirani huko Chicago.”

*Source: Washington File
Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website:<http://usinfo.state.gov>*

Kurudi Yaliomo

KITUO CHA TELEVISHENI CHA MAREKANI CHAONYESHA FILAMU JUU YA MAISHA YA MTUME MUHAMMAD

Kituo cha televisheni ya matangazo ya umma cha Marekani (PBS,) kilianza mipango ya kuonyesha filamu ya saa mbili juu ya maisha ya Mtume Muhammad tarehe 18 Desemba, na hatimaye, siku moja baadaye kirudie onyesho la filamu ya saa mbili kuhusu tafsiri mbalimbali za Uislamu duniani kote, kulingana na taarifa ya PBS kwa vyombo vya habari.

Katika hatua nyingine kama hiyo ya kuendeleza majadiliano kuhusu Uislamu, vikundi vya kijamii Marekani vinaandaa makundi ya mjadala wa filamu hizi mbili, “Muhammad: Wasia wa Mtume,” na “Waislamu.”

Filamu kuhusu Mtume Muhammad inasimulia hadithi ya maisha ya Mtume na inaelezea kuhusu mambo ambayo wengi wa Waislamu wa Kimarekani wanaamini Uislamu unayafundisha na jinsi imani zao zinavyoongoza maisha yao, ilisema PBS.

“Filamu inaonyesha watazamaji nyumbani, misikitini na katika sehemu za kazi za baadhi ya Waislamu wa Kimarekani, kugundua njia mbalimbali wanazozitumia kufuata mfano wa Mtume Muhammad na kutafsiri maisha na ujumbe wake katika dunia ya leo,” ilisema PBS.

Filamu hii kuhusu maisha ya Mtume Muhammad ilitengenezwa na Unity Productions Foundation, kampuni isiyi ya kibashara kutengeneza filamu. Lengo lao ni kuendeleza zana za uandishi habari kuhusu mila za kijadi na kiroho duniani zisizopendelea upande wowote, na sahihi ili kusaidia kuongeza uelewano na ustahimilivu.

Ifuatayo ndiyo taarifa kamili:

MUHAMMAD: WASIA WA MTUME

Hadithi ya Maisha ya Mtu Aliyeanzisha Dini ya Kiislamu na Kuubadilisha Ulimwengu Itaonyeshwa kwa Mara ya Kwanza na PBS Jumatano, Desemba 18, Saa 3:00 Usiku.

Filamu hii yakivumbuzi inaunganisha pamoja hadithi ya maisha ya karne ya saba na maisha ya Waislamu wa Kiamerika katika karne ya 21 wakitiwa moyo na kuongozwa na mfano wa Mtume Muhammad(SAW).

Baba yake alifariki kabla yeye hajazaliwa, na mama yake alifariki akiwa na umri wa miaka sita tu. Lakini huku akisetiriwa na mjomba wake maarufu, aliyanza maisha katika hali nzuri, akajiimarisha katika biashara yenye faida na alioa vizuri. Halafu, akiwa na umri wa miaka 40, alibadilika.

Mtu ambaye alikuwa hawezি kusoma na kuandika, alitangaza kwamba yeye ni Mtume wa Mungu.

Jina lake lilikuwa Muhammad, na kwa miaka 23 iliyofuata, aliweza kuleta amani kwa makabila ya kipagani ya Arabia yaliyokuwa yakiigana vita na kuanzisha dini mpya ya Kiislamu, ambayo leo hii ina wafuasi bilioni 1.2.

Filamu hii ya *Muhammad: Wasia wa Mtume*, iliyochukua miaka mitatu kutengeneza na inayoonyeshwa kwa mara ya kwanza Jumatano, Desemba 18 saa 3:00 usiku na PBS, inafanya safari kufatilia nyayo za Mtume kwenda kwenye jangwa la Arabia na katika mji mtakatifu wa Maka, ambako karibu hadithi yote ya Mtume Muhammad (SAW) ilijitokeza. “Kuna Waislamu milioni sita mpaka saba hapa Marekani, ambako Uislamu ndio dini inayokua haraka zaidi kuliko zote nchini, lakini Wamarekani wengi hawaijui kabisa hadithi ya maisha ya mtu huyu mashuhuri aliyeanzisha dini hii miaka 1400 iliyopita,” anasema mtengenezaji wa filamu Michael Schwarz.

Filamu hii ndefu inayochukua saa mbili inavuka mipaka ya hapo zamani. “Muhammad ni ‘historia katika wakati uliopo,’” anasema mtengeneza filamu mwenza Michael Wolfe, mwandishi maarufu wa Kiislamu. “Katika filamu hii, tunaiangalia hadithi hii ya karne ya 7 kuititia uzoefu wa Wamarekani katika karne ya 21, ambao wanajisikia kuwa wameungamanika sana na aliyoyafanya, aliyoyasema na aliyoyaamini Mtume Muhammad (SAW).” Toleo la Kituo cha Televisheni KQED/San Francisco, filamu hii ilibuniwa na kutengenezwa na Kikim Media and Unity Productions Foundation. *Muhammad: Wasia wa Mtume* ilitengenezwa na Michael Wolfe na Alexander Kronemer na kutolewa na Michael Schwartz. Mwigizaji maarufu Andre Braugher ndiye msimulizi.

Huku baadhi ya wasomi maarufu duniani kuhusu Uislamu wakitoa ufanuzi wa kihistoria na maono ya kihakiki, filamu ya *Muhammad: Wasia wa Mtume* inaelezea kuhusu hila na imani; fikra za kimapinduzi na mateso makali, vita kali na diplomasia stadi katika jangwa la ukame ambako mara nyingi, utii wa kikabila ndio ulikuwa ulinzi pekee. Muhammad alikuwa yatima akiwa mtoto, lakini alibahatika kuzaliwa katika kabilalenyeye nguvu ya Waquraysh katika mji wa Maka, kituo cha kuhiji cha jimbo hilo na njia panda ya kibashara. Aliweza kuwa mfanya biashara hodari akiwa katika jiji hili na kuo mwanamke aliyekuwa mfanya biashara tajiri. Hata hivyo, kadiri Muhammad alivyotajirika sambamba na mji, aliona kwamba watu maskini walizidi kutotunzwa na utamaduni ultawaliwa na kupenda anasa.

Siku moja huko jangwani, wakati akitafakari kwenye pango la mlima mmoja, Muhammad alipigwa na ufunuo ambao ulibadili maisha yake na ulimwengu. Akiwa amehofishwa na nguvu ya tukio hili, alianza kunena maneno yaliyomwija, maneno aliyosema yalitoka kwa Mungu. Jumbe hizi ziliendelea kwa siku zote za maisha yake. Huku akiwa hawezikuziandika, alikuwa akizirudia rudia kwa kikundi cha wafuasi wake waliokuwa wakiongezeka kila siku, mpaka zikawa sehemu ya kumbukumbu zao wote. Polepole ufunuo huu ukaanza kuwa sehemu ya kitabu ambacho hivi sasa tunakifahamu kama Qur'an (au Kur'an). Ingawa watu walishushwa na madai haya, “yalianza kusadikika kwa sababu ya asili ya maneno yaliyokuwa yakinamkwa,” anasema M. Cherif Bassiouni, profesa wa sheria katika chuo kikuu cha DePaul. Inawezekanaje kwa mtu asiyejua kuandika na kusoma kutunga lugha ya kishairi na iliyo na busara hivyo? Imani mpya na fikra ambazo Muhammad alizitangaza kama Neno la Mungu, zilikuwa ni tishio kwa serikali ya Maka. Matamshi ya Muhammad kwamba kulikuwa na Mungu mmoja tu, yalitishia hususan misingi ya maisha ya matajiri wa Maka ambao walifaidika kutokana na nafasi ya Maka kuwa kituo maarufu cha hija kuliko vyote Arabia. Kupitia miaka ya kunyanyaswa na ukosecano, na kunyimwa vibali vya biashara kwa watu wake, Muhammad aliendelea kuhubiri na kuwashirikisha wafuasi wake katika maono yake, akiwahimiza kumwabudu Mungu mmoja, kuteketeza sanamu za miungu na kutenda

wema. Kwa kadiri jamii ilivyozi kukumbwa na uhasama, alianza kuwatia moyo Waislamu kuvuka jangwa na kuhamia kwenye mji wa chemchemi wa Yathrib, ambao baadaye uliitwa Madina. Habari za mpango wa kumuua zilipomfikia, Muhammad alinusurika na kifo na akafanikiwa kujiunga na jamii ya Waislamu iliyokuwa inazidi kuongezeka huko Madina.

“Tofauti na Yesu au Buddha, ambao inaonekana walikuwa viongozi wa kiroho tu, wakiwa hawana majukumu yejote ya kidunia, Muhammad alijikuta akiwa mkuu wa nchi,” anasema mwandishi wa vitabu Karen Armstrong. “Akiwa amezihamisha familia za Kiislamu kutoka Maka kwenda Madina, ilibidi sasa ahakikishe kwamba wanaweza kuendelea kuishi huko.” Muhammad alijitokeza kuwa kiongozi mwenye kipawa cha mbinu za kijeshi na mwana diplomasia mbunifu wakati wa msukosuko uliofuata. Mfululizo wa vita vya kumwaga damu kati ya wakazi wa Maka na wafuasi wa Muhammad karibu uiue imani hii changa, lakini sasa mambo yalibadilika. Hatimaye, Muhammad aliweza kuongoza Waislamu 100,000 kurudi Maka kuhiji, hija ambayo bado ni jiwe la msingi wa maisha ya kiroho ya Waislamu.

Wakati akisimulia hadithi ya Muhammad, hadithi ambayo ilipokelewa kwa uangagalifu kwa mdomo kutoka kizazi hadi kizazi katika karne ya 7 na hatimaye kuwekwa katika maandishi, filamu hii pia inaelezea Waislamu wengi wa Kimarekani wanaamini dini ya Kiislamu inafundisha nini, na jinsi imani zao zinavyoongoza maisha yao. Filamu hii inawapeleka watazamaji hadi kwenye nyumba, misikiti na sehemu za kazi za baadhi ya Waislamu wa Kimarekani ili waweze kugundua njia nyingi wanazotumia kufuata mfano wa Muhammad na kuweza kutafsiri maisha yake na ujumbe wake katika dunia ya leo. Kupitia masimulizi haya yanayoingiliana, watengeneza filamu wanaunganisha ya zamani na ya sasa; Mtume na mfuasi ndani ya muundo mvumbuzi wa filamu. Mtengeneza filamu mwenza, Alex Cronomer anasema “Waislamu walio wengi wanaamini kwamba ukitaka kuwaelewa wao ni nani, mahali pazuri pa kuanzia ni hadithi ya Muhammad, kwa sababu alianzisha mfano wa tabia na maadili ambayo Waislamu wengi leo wanajaribu kuyaiga.”

Waislamu wa Kimarekani wanaoonyeshwa katika filamu hii ni pamoja na wale waliohamia hivi karibuni, Waislamu ambao familia zao zimekuwa zikiishi hapa kwa vizazi vingi na Wamarekani waliosilimu kama Kevin James, mzima moto wa Brooklyn, ambaye ana mama wa Kiyahudi na baba ambaye ni Mmarekani Mzawa na Mmarekani Mwafrika. “Marekani ni nchi ya watu kutoka mataifa mbalimbali,” anasema James. “Wewe ni Mweusi, Mweupe, Mwitaliano, Myahudi, kitu hiki au kitu kile. Kwahiyio, kwa kuwa wazazi wangu ni mchanganyiko, nimekuwa nikijiona kama siko mahali popote.” Baada ya muda wa kujitafuta kiroho, James aligundua undugu naUislamu, kwa upande mwingine kwa kuwa ina mizizi ile ile ya kidini kama Uyahudi na ya Ukristo na kwa upande mwingine kwa sababu inahubiri usawa wa rangi. Imani yake ilimtia moyo kuwa mzima moto, anaelezea. “Qur'an inakufundisha kwamba, kuokoa maisha ya mtu mmoja ni kama kuokoa maisha ya binaadamu wote.”

Muuguzi wa wagonjwa mahututi, Najah Bazzy ni Mwislamu wa Kimarekani wa kizazi cha pili, anayeishi Dearborn, Michigan. Mji wake wa kuzaliwa umepata wimbi kubwa la wahamiaji wa Kiislamu kutokana na Vita vya Ghuba. Akiwasaidia wafanyakazi wenzake kuelewana na kufanya kazi vizuri na wagonjwa wao wa Kiislamu vile vile na mme wake aelewane vizuri na binti yao kijana, Bazzy anasema Muhammad ni kiongozi wake wakati wote. “Tunaishi maisha yetu kufuatana na mifano yake, lakini yeye siyo Mungu,”

anaeleza. “Sisi tunamcha Mungu. Lakini mwongozo wetu unatoka kwa [Muhammad]. Kwa hiyo, jinsi ninavyotembea, ninavyoongea, tabia yangu ilivyo, ninavyomtendea mme wangu, ninavyomtendea mama na baba yangu, tabia yangu ilivyo kama dada, binti, muuguzi, rafiki na jirani, hivyo vyote ni Mutume Muhammad (SAW) akitenda kazi.”

Ingawa filamu hii ilikuwa imeshamalizwa kutengenezwa kwa sehemu kubwa kabla ya tarehe Sepember 11, baadhi ya watu wanaosaidia kuieleza hadithi ya Muhammad walipigwa picha baada ya mashambulizi hayo. Picha hizi zinaonyesha jinsi walivyoliona tukio hili, matokeo yaliyowapata na mabishano yaliyopo kuhusu jihad. Kwa kutumia maelezo ya wataalamu wa Uislamu pamoja na mahojiano na Waislamu wa Kiamerika, kipindi hiki kinaongelea baadhi ya masuala magumu yanayohusu imani ya kidini, mila, desturi na siasa za Mashariki ya Kati, zikiwemo haki za wanawake na tuhuma za ubaguzi dhidi ya Wayahudi zenyе misingi yake katika ugomvi wa kihistoria wa karne ya 7.

FRONTLINE itaionyesha tena filamu ya *Waislamu*, filamu ya saa mbili juu ya tafsiri tofauti za dini ya Kiislamu duniani kote, Alhamisi, Desemba 19 saa 3:00 usiku kwenye PBS.

Matukio mbalimbali ya vikundi vya kijamii vitakavyoitumia filamu ya *Muhammad: Wasia wa Mtume* na filamu ya *Waislamu* kama vichocheo vya mjadala kuhusu dini ya Kiislamu, yatafanyika nchini kote sambamba na kuonyweshwa kwa vipindi hivi.

Fungua mtandio wa internet www.pbs.org/muhammad kwa taarifa zaidi kuhusu *Muhammad: Wasia wa Mtume* pamoja na virtual Hajj, insha za walioshiriki katika vipindi hivi, nakala na dondoo zaidi za mahojiano, pamoja na habari zaidi na mkanda (video) kuhusu Muhammad na wanawake; utumiaji wa nguvu; dini zingine; Marekani na mengine zaidi.

*Source: Washington File
Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website: <http://usinfo.state.gov>*

Kurudi Yaliomo

IRAQ: SAUTI ZINAZOGANDAMIZWA

Makala haya yameandikwa na Cameron W. Barr
Mwandishi wa gazeti la *Christian Science Monitor*

Yametafsiriwa na kuchapishwa kwa kibali cha gazeti la *Christian Science Monitor*
© 20002 Haki zote zina milikiwa na Kampuni ya *Christian Science Monitor*.

Baghdad----Katika mkahawa mmoja mjini Baghdad, Ahmed anazungumza na wasiwasi, huku akinyamaza anapo muona mtu akikaribia kusikiza mazungumzo yetu. Kula na mtu kutoka nchi ya Magharibi kunaweza kuleta shauku. Hadi wa leo, miaka mingi baada ya utawala wa Saddam Hussein, Ahmed anaogopa kua makosa kidogo tu yanaweza kumtia matatani na serikali.

“Ukishikwa,” anasema Ahmed, ‘maisha yako kwisha.’

Ahmed si mchochezi. “Hiyo si tabia yangu,” anasema. Lakini kwa siri ana shuku na serikali. Yeye, jamii yake, na marafiki fulani huongea maoni yao kuhusu “kiongozi mpendwa” wa Iraq.

Ahmed na wenzake humtania Bw. Hussein, huwakumbuka wale waliouawa ama waliopotea kwa kupinga serikali. Na matumaini yao ni kwamba siku moja mema yatatendeka.

“Ahmed” ni jina la bandia la mfanya biashara huyu wa Iraq ambaye ni baba wa watoto watatu waishio Baghdad.

Hata kuongea na mwandishi wa habari kutoka nje kuhusu hali ilivyo nchini Iraq ni hatari hapa Baghdad. Lakini wakati huu ambao macho ya ulimwengu yanapigia darubini Ira na serikali yake, Ahmed alikubali kuzungumza kuhusu maisha yake wakati wa serikali ya Hussein.

Maelezo ya Ahmed yanaonyesha vile idadi ya watu inavyoongezeka kutoa maoni yao nchini Iraq. Kwa siku kadha mapema mwezi huu, baada ya serikali kuwasamehe wafungwa, wananchi kadha walienda kwa wizara ya habari mjini Baghdad na kwenye kituoo cha polisi katika kitongoji cha mji huu wakitaka kuambiwa ni kwa nini jamaa zao hawakuachiliwa kutoka gerezani.

Waandamanaji hawa walimsifu Hussein, lakini maandamano ya aina hii hayakua ya kawaida mjini Baghdad.

Kwa muda wa zaidi ya saa saba wa mahojiano na Ahmed, hakutaja juhud za Hussein za kutengeneza silaha za sumu, badala yake aliongea kwa kirefu kuhusu maisha chini ya serikali ya mabavu ya Husssein.

Yale yote ambayo Ahmed anasimulia hayawezi kuthibitishwa. Kwa mfano, anaeleza vile serikali imewafunga gerezani na kuwaua watu anao wajua. Juhudi za kuthibitisha madai ya Ahmed huenda zikafichua jina lake la ukweli na kuhatarisha usalama wake. Lakini

madai yake ni sawa na mengine ambayo yanatolewa na wapinzani walio uhamaishoni, mashirika ya haki za binadamu, na wasomi.

Ahmed alihojiwa bila kuweko kwa maafisa kutoka wizara ya habari kama inavyohitajika. Maafisa hawa huandama waandishi wa habari wa nchi za kigeni wakiwa kazini.

Ahmed alionekana kuwa huru zaidi akizungumza na mwandishi huyu usiku, huku akiendesha gari mjini Baghdad. Anajisikia kuwa salama zaidi akiwa ndani ya gari lake na ana hakika hakuna mtu anayemsikia. Anajisikia yuko huru zaidi kuongea kuhusu serikali akiendesha gari.

Ahmed ana sura nyembamba na macho makubwa. Ana upara na ndevu za mvi. Si rahisi kumtambua, na hataki kujulikana. Anataka kuwa mtu wa kawaida na mvi wake.

Ahmed ameishi maisha haya kwa muda mrefu. “Unaweza kufanya mambo haya kwa muda tu, na maisha yako yote, je?” nauliza.

“Huwezi. Unatosheka. Unakosea.”

Miaka kadha iliyopita, Ahmed alijiona akichunguzwa sana kila anaposafiri nje ama kurudi kutoka safari za nje. Kazi yake humbidi asafiri mara kwa mara. Maafisa wa usalama walipekua kila karatasi aliyobeba, na kuchakura kila mzigo, na kutisha kuny’akua kompyuta yake ndogo ya mkono ili wasome yaliyokua ndani.

Rafiki yake mmoja kutoka idara ya usalama alithibitisha kwamba Ahmed ni mshukiwa—faili yake katika idara ya usalama ilikua na maagizo kwamba achunguzwe kwa makini, pengine kwa sababu mtu fulani alipeleka habari mbaya kumhusu. Ama pengine aliongea vibaya, ama hakuwa mwaminifu, ama pengine alifanya makosa fulani.

Hongo ilisaidia kurekebisha faili yake. Lakini Ahmed ana hofu kwamba anakaribia kukamatwa. Ni kitu gani kitatokea hatimaye? Itakuaje kama hana pesa za kutosha?

Ahmed alikua mvulana wakati chama cha Baath kilipony’akua uongozi nchini Iraq mwaka 1968, na kumaliza miaka 10 ya mapinduzi ya mara kwa mara baada ya kupinduliwa kwa utawala wa ufalme ulioungwa mkono na Uingereza mwaka 1958.

Chama cha Baath kilifuata muongozo wa ujamaa na kuunga mkono Uoja wa Waarabu. Lakini lengo la kwanza la viongozi wake, akiwemo Saddam Hussein, ilikua ni kulipiza kisasi kisiasa na kudumisha utawala wao. Wafuasi Wakomunisti na wapinzani wengine waliteswa, pamoja na jamii za Wayahudi walio wachache, na hata wapinzani ndani ya chama cha Baath chenyewe. Wengi walishukiwa kuwa wapelelezi wa Israel ama Iran. Wengi waliuawa hadharani na wengine wakauawa kwa kupigwa risasi.

Ahmed anakumbuka mwaka huu kwa sababu alienda kushuhudia mauaji kama haya katika uwanja wa ukombozi wa Baghad Liberation Square. Alishuhudia maiti za wale waliouawa kwa kupigwa risasi.

Ahmed ana maelezo mbali mbali kuhusu aliyoyaona. Wakati huo ye ye hakuona tisho lolote la serikali katika siku za usoni. Lakini mapema miaka ya 1970, wakati alipokua

mwanafunzi wa mwaka wa kwanza katika chuo kikuu, Ahmed “aliwasiliana” lakini “hakushiriki” anasisitiza—katika kikundi cha siasa cha Kiislamu.

Siku moja, wafuasi wa kikundi hiki walianza kupotea. Wengi wao walifungwa gerezani kwa miezi kadha na kisha kuachiliwa. Wengine waliuawa. Mkono mrefu wa serikali, ikiongozwa na Hussein, uliwadia kwa Ahmed.

Wazazi wa Ahmed walichukua hatua kuepuka na msako huu. Walijaribu kuwakinga watoto wao wawili wasikamatwe. Ahmed na jamii yake ni Waislamu wa Shia, ambao ndio wengi nchini Iraq. Lakini kwa sababu ya utawala wa Ufalme wa Ottoman, na hatimaye hemaya ya Uingereza, Waislamu wa Sunni walio wachache ndio walipata mamlaka ya kuiongoza Iraq hadi leo. Chama cha Baath hakivumilii siasa za Waislamu wa Shia zenye lengo la kuunda taifa la Kiislamu.

Jamii ya Ahmed ilihama kutoka mtaa walio ishi ambao majirani wao wengi walikua waislamu wa Shia. Jamii ya Ahmed ilichoma vitabu vyote vya siasa, filosofia, ama dini.

“Tulirudi nyuma,” anasema Ahmed.

Wakati huu ambapo Ahmed alikua akifikiria ni kazi gani angeweza kufanya, alifahamu pia kwamba ni lazima atafute njia ya vile atakavyo ishi chini ya uongozi wa Hussein. Hata hivyo, alijua kwamba kuishi chini ya serikali hii, si lazima aiunge mkono.

Wakati alipokua chuo kikuu, Ahmed alishauriwa ajiunge na chama cha Baath ili akubaliwe kwenda kusoma ng’ambo. Alikataa. “Sikutaka kutumiwa dhidi ya marafiki na jamii,” anasema kuhusu lengo la viongozi wa chama. “Wanataka kukutumia, wanataka uwe macho yao.”

Baada ya kuhitimu shahada yake mwaka wa 1976, Ahmed alijiunga na jeshi ambako alitumikia kwa miezi 18. Hatimaye aligundua njia ya kuukataa utawala wa Hussein. Alikataa kufanya kazi na serikali. Badala yake aliajiriwa na kampuni moja ya kigeni mjini Baghdad.

Kama ilivyo katika nchi nyingi zinazostawi, kutumikia serikali ni njia moja wapo ya kupanda ngazi siku za usoni. Lakini Ahmed alijua kwamba hangeweza kupanda ngazi bila kujiunga na chama cha Baath. Pia alijua kwamba kufanya kazi kampuni ya ng’ambo kungempa uhuru wa kuendeleza mambo yake binafsi.

Hatimaye, hivi ndivyo ilivyokua, baada ya muda mrefu.

Mwaka 1979, Hussein alichukua hatamu ya uongozi. Muda mfupi baadaye alianza vita na Irani ambavyo vilichukua miaka minane. Katika miaka ya 1980, Ahmed alitumikia miaka mingine saba na nusu akiwa jeshini.

Muda mfupi baada ya kulazimishwa kujiandikisha kwa jeshi tena 1982, afisa mmoja wa jeshi alimshawishi Ahmed ajiunge na chama cha Baath, la sivyo, afisa huyu alisema, Ahmed angepelekwa msitari wa mbele kupigana.

Hii ilikua fursa ndogo ya Ahmed kupuuza utawala. “Nini,” alijibu Ahmed, “mbona watu wote walioko huko kuilinda nchi si wafuasi wa chama?” Afisa hakufurahishwa na jibu hili la ahmed na akamwambia anyamaze.

Ahmed anasema alitumikia miaka mitano ya bure akiwa msitari wa mbele wa mapigano, kwani hakupigana na Iran. Mwaka 1988, wakati mapigano yaliposimwamishwa, Ahmed na wenzake walisherehekea kwa kupiga risasi ovyo ovyo hewani.

Hakukua na haja ya mapigano haya, anasema. “Matokeo ya pekee ya vita hivi yalikuwa maiti za watu.”

Iran ili kiri kua karibu watu 300,000 waliuawa katika vita hivi. Hesabu ya waliouawa kutoka Iraq inakisiwa kua kati ya 160,000 na 240,000.

Mateso ya Iraq yaliendelea kutokana na uvamizi wake nchini Kuwait mwaka wa 1990 na vita vivilvyo fuata vya Ghuba. Vikwazo vya Kiuchumi vivilvyowekwa na Umoja wa Mataifa, viliidhoofisha Iraq. Hata kampuni za binafsi za ng’ambo, kama ile aliyofanyia kazi Ahmed, pia ilikumbwa na matatizo.

Ni katika mwaka wa 1996 ambapo Iraq ilikubalia mpango wa Umoja wa Mataifa kuruhusiwa iuze mafuta ili inunue vyakula na madawa, kulipa ridhaa ya vita, na kujenga taifa tena. Na kampuni aliyofanyia kazi Ahmed iliweza kuendelea na shughuli zake tena.

Shukrani kwa mpango wa Umoja wa Mataifa wa kuuza mafuta ili Iraq ipate vyakula; biashara sasa ni nzuri. Lakini kwa upande wa maisha serikali bado ina kalia raia.

Ahmed ana hofu kwamba simu zake za ng’ambo zinasikizwa. Anajua kwamba barua zake pepe, zinasomwa na maafisa wa serikali. Kuna wakati fulani alilalamikia shirika la kugawa barua pepe kwamba baraua zake zinachukua muda mrefu kuwafikia anaowatumia. Afisa mmoja alimshauri aadike barua zake kwa kifupi, pengine kurahisisha kazi yao wanapopekua barua za Ahmed.

Katika afisi ya Ahmed, kuna picha ya afisa mmoja wa ngazi ya juu serikalini. Ahmed anasema alikutana na afisa huyu siku moja tu na akapigwa picha na yeze wakiwa pamoja.

“Tunaiweka hapa iwapo polisi ama watu kutoka idara ya usalama watatutembelea. Wataona kwamba tuna ushusiano na watu wakubwa serikalini,” anasema. “Ili waone sisi si watu wadogo.”

Maafisa wa chama cha Baath humtembelea mara kadha kila mwaka, nyumbani na afisini, na kumtaka ajaze fomu zenye maswali mengi ama wamhoji. Mahojiano yote ni sawa—ni kuhusu maisha yake, kazi yake, safari zake za nje, ama ikiwa yeze ama yejote katika jamii yake wamewahi kuijingiza kwenye siasa, ama amekua matatani na serikali. Ni njia mojawapo ya kuchunguza maisha ya Ahmed.

Miaka miwili iliyopita, Ahmed alinunua mitaani chombo cha kunasia habari za televisheni kupitia kwa satellite. Chombo cha aina hii ni marufuku Iraq. Ahmed aliweka chombo hiki (Satellite Dish) ili apate vipindi vya ng’ambo kwa kuwa televisheni ya Iraq

haina vipindi vingi vya Kiarabu na vya nchi za Magharibi. Na vingi ya vipindi vya televisheni ya Iraq ni kuhusu porojo za Hussein kila siku.

Baada ya mwezi mmoja hivi, Ahmed alipata fununu kwamba serikali ina mpango wa kufanya msako na wale wangepatikana na vyombo hivi wange hukumiwa kifungo cha miezi sita gerezani na kupigwa faini sawa na bei za vyombo hivi.

Ubaya zaidi ni kwamba serikali iliahidi kulipa nusu ya faini hizi kwa wapelelezi. Hizi ndizo mbinu serikali inazotumia. “Unaanza kua na wasi wasi na majirani,” anasema Ahmed. “huwezi kujua ni wakati gani mtoto wako atasikika na jirani akiongea kuhusu kipindi kilichoonyeshwa kwenye vyombo hivi.”

Alikiondoa chombo hiki.

Mapato aliyo nayo Ahmed humruhusu kuwa na uhuru fulani amba raia wengine wa Iraq hawana, uhuru kama ule wa kusafiri, kuwa na gari, na kula vizuri. Kampuni anayo fanyia kazi ina mlipa vizuri ikilinganishwa na hali ya uchumi wa Iraq.

Wakati Ahmed anapoenda sokoni na kuona watu wakinunua yai moja ama mawili, na yeze ana nunua 30, hujua kua maisha yake ni mazuri.

Hata hivyo, kwa kukikataa chama kinacho tawala na kutounga mkono serikali, Ahmed amepata nafasi nzuri ya kupambana dhidi ya utawala wa Hussein. Uhuru huu ni kwa wale tu Ahmed ana waamini—jamii yake na marafiki wachache amba amefahamikiana nao tangu utotonii.

Miongoni mwa watu hawa ana weza kushtumu serikali na hata kuichongoa kimzaha. Anatoa mfano wa mzaha kumdhara Hussein. Mzaha wenyewe ni huu: Hussein anasikia kwamba watu wengi wanaihama nchi. Haelewi ni kwa nini. Anaenda kwenye uwanja wa ndege kuchunguza. Anaona watu wengi wakipiga msitari kungojea kukaguliwa na idara ya uhamiaji. Yeye pia anapiga mlolongo nyuma yao. Watu waliomo mlolongoni wanamtambua na kumualika asimame msitari wa mbele. Hatimaye anaona kwamba idadi kubwa ya watu hawa wanaotaka kuondoka wanapotea ghafla kwenye msitari. Anaona mmoja wa wale wanaotaka kuondoka na kumuuliza anaenda wapi. “Naam,” mtu huyu anajibu, “ikiwa unaondoka nchini, tutabakia.”

Ahmed anasimulia mzaha huu akiangua kicheko.

Ahmed anasimulia mzaha mwengine. Mzaha huu una husu Saddam Hussein ambaye amepinduliwa akikimbi kutoka kwa kundi la raia wa Iraq . Mzaha huu hauwezi kuchapishwa gazetini.

“Tunataka mabadiliko, lakini....”

Ushtumu wa Ahmed kwa serikali unaishia hapa.

Kwa miaka mingi, Ahmed ameshuhudia serikali ikinyamazisha wapinzani kwa kuwaua, kuwafunga, na kuwatisha. Aliamua tangu zamani kwamba mapambano yoyote dhidi ya utawala wa Hussein na chama cha baath hayawezi kufua dafu..

Yale yote ambayo ameyaona na kuyasikia kumemsaidia aeleze ni kwa nini anaogopa kukamatwa.

Katika miaka ya 1980, mmoja wa wapwa zake alikamatwa, pamoja na mkewe, na kushitakiwa kwa kwa kueneza uvumi kuhusu serikali. Mpwa wake alipotea. Hatimaye serikali ilimpa barua kueleza alikufa. “Tunachukulia kwamba alikufa, lakini hakuna sanduku, wala chochote,””anasema Ahmed.

Mke wa mpwa wake alitumikia miaka 15 gerezani na kuachiliwa miaka ya 1990. Sasa anaishi ng’ambo.

Miaka kadha iliyopita, rafiki mmoja wa Ahmed alipotea kwa wiki nzima. Wakati alipoonekana, alisema kwamba alikua amezuiwa na serikali na kisha akaachiliwa baada ya kuonekana si yeye walikua wakimtafuta. Mtu huyu alionekana mwenye wasi wasi, lakini hakutaka kueleza yaliyompata alipokua gerezani. Baada ya miezi kadha, yeye na jamii yake walihamia Canada.

Charles Tripp, ni msomi Muingereza katika historia ya Iraq. Ameandika kwamba “mfano wa kuchagua watu fulani na kuwatisha, na ahadi za kuwanufaisha wengine, ni njia mojawapo za kuonyesha raia wa Iraq kwamba kuunga mkono serikali kuna manufaa, kupinga kuna maafa yake pia.”

Ahmed ni mfano mwema wa yale anayoeleza Dr. Tripp.

Katika miaka ya 1990, Ahmed anasema, alisikia kwamba Raji Tikriti, mwanajeshi ambaye ni daktari aliyesifika, na ambaye anatoka sehemu moja ya nchi na Saddam Hussien, alikamatwa kwa kukosa kuiarifu serikali kuhusu njama za kuipindua. Inasemekana Tikriti aliauwa kwa kuliwa na mbwa mbele ya Saddam na baadhi ya mawaziri wake. “Kila mtu alishangaa,” anasema Ahmed.

Ikiwa kisa hiki ni cha kweli ama hapana, haya ndiyo mambo serikali inatarajia kwa sababu huleta uoga na kusaidia Saddam kuendelea kutawala, anasema Tripp, ambaye ana fundisha katika chuo kikuu kimoja mjini London.

Ikiwa Saddam anaweza kuua mtu kutoka kwake, raia wengi wa Iraq wana hofu anaweza kufanya haya mtu yoyote.

‘tumevunjika moyo, anasema Ahmed, akipumua. “Tumekaliwa.”

Anaendelea: “pengine tumejivunja mioyo sisi wenyewe.”

Anafikiria kuondoka Iraq, lakini akifikiria wale atakao waacha nyuma, ana sita. Si hayo tu: “Hii ni nchi yangu; nina raha nikiwa hapa. Kwa nini niondoke?”

Kuhusu serikali, anaongeza, “Ni lazima wataondoka.”

Huku Rais Bush akitisha kumng’oa Hussein uongozini, Ahmed ameanza kufikiria uvamizi wa Marekani katika maisha ya watu wa Iraq.

Jambo hili lina mtia wasi wasi. “Swala hili ni gumu sana” anasema. “tunataka mabadiliko lakini tunayataka kwa njia nyingine.”

Anashuku kwamba uvamizi wa Amerika utafuatia Iraq kukaliwa na Amerika na utawala wa wapinzani wa Iraq ambao walikua wakimbizi, na ambao wanachukuliwa kuwa waoga na wanaotumikia nafsi zao. Tatizo ni kwamba mabadiliko yanayotarajiwa na Marekani ndiyo njia ya pekee iliyo.

“Kila mara wanasema, wacha watu wa Iraq waamue wenyewe,” anasema. “Hivi ni kama kumwambia habusu ajiachilie huru. Hawezi.”

Jambo la pekee ambalo raia wa Iraq wanaweza kufanya, anasema Ahmed, ni kusubiri. Hawawezi kuishawishi Amerika. Hawawezi kubadilisha serikali ya wenyewe.

“Sisi ni kama kombamwiko tunao kula makombo,” asema Ahmed. “Tunaishi.”

Iraq: Unsanctioned voices

Source: Reprinted from the Christian Science Monitor

[Kurudi Yaliomo](#)

IRAQ: UKWELI WA MAMBO KUHUSU MAFUTA KWA CHAKULA

Amerika iko katika msitari wa mbele kuunga mkono juhud za umoja wa mataifa kuiwezesha Iraq kutumia viingizia ama vipatia mali vyake kupata bidhaa zinazo hitajiwa kuinua hali ya maisha ya raia wa kawaida. Juhidi hizi za kitaifa, ambazo zilianzishwa na Amerika na kusimamiwa na umoja wa mataifa chini ya mIpango uitwao *Mafuta-kwa Chakula*, umEsaidia kuzuia kutabika kwa watu wa Iraq. Badala yake, bidhaa za kawaida zina patikana nchini Iraq, na hali ya maisha imekua nZuri tangu Iraq ilipo kubali hatimaye mpango wa *Mafuta-Kwa-Chakula* mwaka 1996. Kuendelea kwa mpango huu kuna tegemea serikali ya Iraq, na mapenzia yake kushirikiana kikamilifu na Umoja wa Mataifa.

Kwa bahati mbaya, juhud za Umoja wa Mataifa zinazuiwa na ukosefu wa ushirikiano kwa upande wa serikali ya Iraq.

Ufuatao ndio ukweli wa mambo na maelezo yake:

- Baada ya vita vya Ghuba na kukombolewa kwa Kuwait, kundi la katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa lilithibitisha kwamba watu wa Iraq walikumbwa na shida, ikiwa ni pamoja na magonjwa ya kuambukiza na njaa, na kutaka hatua za haraka zichuliwe kuokoa maisha.
- Amerika ilianzisha maazimio nambari 706 na 712 kwenye Umoja wa Mataifa, mwezi wa Agosti na Septemba 1991 kulegeza masharti ya vikwazo vya uchumi kuhusu uuzaji wa mafuta, ilivyo wekewa baada ya kuivamia Kuwait. Ulegezi wa vikwazo hivi iliipa nafasi Irq kuuza kiwango fulani cha mafuta na kutumia pesa inazo pata kununua bidhaa zinazo hitajika na watu wake. Iraq ilipuuza maazimio haya nambari 706 na 712 ya kuuza mafuta, na ikakataa kuzungumza mipango mingine.
- Badala yake, Iraq ilichukua watu wake mateka. Iilitaka Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa liondoe vikwazo vyote bila masharti. Pia ilikataa kushiriki katika juhud za kuitaka Iraq ikomeshe zana hatari za kivita, sharti maalum lililowekwa na Umoja wa Mataifa kabla ya kuondolewa kwa vikwazo. Lengo la Iraq ilikua ni juhud za kuhadaa na kulaumu jamii ya kimataifa kwa dhiki inayo kumba watu wake, na kuulazimisha Umoja wa Mataifa kuondoa vikwazo bila kuhakikisha Iraq imebomoa zana zake hatari za kivita.
- Azimio nambari 986 la Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa, ambalo lilipitishwa Aprili 1995 lili buni mpango wa sasa wa *Mafuta-kwa-Chakula*, katika juhud za kuwezesha watu wa Iraq kupata bidhaa wanazo hitaji. Hata hivyo, kujigamba kwa serikali ya Iraq kulizuia utekelezaji wa mpango huu hadi Desemba 1996.
- Mafuta-kwa-Chakula* ni mpango ambao umepanuka katika miaka iliyopita, kuzidisha idadi ya mafuta yanayo uzwa na kuongeza idadi ya bidhaa zinazoweza kuuziwa Iraq. Mwezi wa mei 2002, Amerika ilianzisha juhud mpya kurekebisha mipango ya Umoja wa Mataifa kuizia Iraq bidhaa. Hatua hii ilihusu Iraq iuziwe bidhaa za aina zote, isiipokuwa zile zilizo pigwa marufuku chini ya vikwazo vya silaha ama biidhaa za “matumizi

mawili”—bidhaa ambazo zingeweza kutumiwa kwa zana za kivita. Bidhaa zilizo kwenye orodha hii zinahitajika kupigwa darubini.

•Ingawa Iraq imekeuka mpango huu wa *Mafuta-kwa-Chakula*, umepata mafanikio makubwa. Vyakula na bidhaa za thamni ya dola bilioni 25 zimepelekwa Iraq, na bidhaa nyingine zenyе thamani ya dola bilioni 10 ziko njiani. Vyakula vya kujenga mwili vimeongezeka mara dufu, na magonjwa ya kuambukiza yamepungua mionganoni mwa idadi ya watu wa Iraq. Njia za usafirishaji, kilimo, na stima zimejengwa upya.

Kwenye taarifa yake ya Novemba 2002 kwa Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa kuhusu mpango huu wa *Mafuta-kwa-Chakula*, Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa alisema kwamba “mpango huu umeleta mabadiliko na unaendelea kuleta mabadiliko makubwa katika maisha ya raia wa kawaida wa Iraq.”

•Mengi zaidi yangeweza kutimizwa ikiwa Saddan Hussein angeshirikiana kikamilifu na Umoja wa Mataifa, katika mpango wa *Mafuta-kwa-Chakula* na kukomesha zana hatari za kivita. Badala yake, serikali ya Iraq inaendelea kuutumia vibaya mpango huu. Imekataa kuuza mafuta hadharani kwa sababu za kisiasa na badala yake inaendelea kuyaiza kisiri nje ya nchi, kuunyima mpango huu mapato. Sertkali ya Iraq inaendelea kutumia bidhaa nyingine kutengenezea zana za kivita. Bidhaa zote za kivita zinazopelekwa Iraq bado ni marufuku kutokana na maazimio ya Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa.

Yafuatayo ni maswali yanaoulizwa mara kwa mara:

Swali: Kununua mafuta kutoka Iraq si ni kuunga mkono Saddam Hussein?

Jibu: Hata. Sio ikiwa mafuta hayo yana nunuliwa kupitia kwa mpango wa *Mafuta-kwa-Chakula*. Pesa zinazopatikana huwekwa katika akiba maalum ya Umoja wa Mataifa. Matumizi ya pesa hizi yanasmamiwa na Afisi ya Umoja wa Mataifa inayo simamia mambo ya Iraq ili zifaidi watu wa Iraq. Sabini na mbili kwa mia ya pesa hizi hutumiwa kwa mahitaji ya binadamu. Nyingine 25 kwa mia hutumiwa kulipa gharama zilizo sababishwa na uvamizi wa Iraq nchini Kuwait, na nyingine 22 kwa mia hutumiwa kugharamia afisi ya Umoja wa Mataifa inayosimamia mambo ya Iraq. Nyingine zilizo salia zinatumiwa kugharamia wakaguzi wa zana za kivita wa Umoja wa Mataifa nchini Iraq.

Swali: Na je, si Amerika ina jaribu kuzuia madawa yanayohitajika na watu nchini Iraq?

Jibu: Hapana. Tunaazimia kwa Kamati ya Vikwazo ya Umoja wa Mataifa kuhusu Iraq ichunguze maombi ya madawa ambayo yanaweza kutumiwa kwa shughuli za kijeshi wakati maombi hayo ni ya idadi kubwa zaidi ya mahitaji ya kawaida. Amerika ina pinga kuruhusu jeshi la Iraq kuweka idadi kubwa ya madawa aina fulani yanayoweza kutumiwa kukinga wanajeshi wake ikiwa Iraq itafanya mashambulizi ikitumia zana za sumu.

Oil-For-Food Program

Source: US Department of state, Office of the spokesman. 12/24/02

[Kurudi Yaliomo](#)

Dr. Condoleezza Rice
Mshauri wa mambo ya ulinzi

VITISHO VYA LEO VYATOKANA NA UGAIDI

Na Condoleezza Rice,
Mshauri wa usalama katika Serkali ya Rais Bush

Kubomolewa kwa Ukuta wa Berlin na kupigwa bomu kwa Jumba la Biashara Ulimwenguni la World Trade Center ilikuwa mwisho wa kipindi kirefu cha historia. Katika muda huo baadhi yetu tunaoshughulikia mambo ya nchi za nje tulitafuta vile tungeweza kupata nadharia ama njia ya kueleza vitisho vipyta na jinsi ya kupambana navyo. Wengine walisema mataifa na majeshi yao hayatahitajika tena, ni biashara za ulimwengu tu zinazowezeshwa na teknolojia mpya ndizo zinaunganisha watu pamoja.

Wengine walibashiri siku za usoni zenyе mizozo ya kikabila, na hata kuna wengine waliofikiria kwamba siku zijazo, nguvu za kijeshi za Amerika zitatumiwa kutatua mizozo ya kijamii na misaada ya kibinadamu.

Itachukua miaka kuelewa matokeo ya baadaye ya Septemba 11. Lakini kuna mambo fulani ambayo mkasa huu ilitufunza.

Muhimu zaidi, Septemba 11 ilitufunza kwamba tunaweza kupatwa na jambo lolote. Pia ilitufunua macho kuelewa kiini cha vitisho vinavyotukabili leo.

Vitisho vya leo si vya kijeshi, bali ni vya vikundi vya siri vya kigaidi—havitokani kwa mataifa yenye nguvu, bali mataifa yaliyodhoofika ama mataifa yasiokua na serikali.

Na baada ya Septemba 11, hakuna tashwishwi yoyote kwamba hivi leo Marekani inakabiliwa na vitisho kwa usalama wetu—vitisho ambavyo ni vikubwa kama vile vilivyotukabili wakati wa Vita vya Wenye kwa Wenye, ama wakati wa Vita Baridi (Cold War).

Lengo jpya la usalama la Rais Bush linatoa maelezo ya siku zijazo kukinga taifa letu na kunasa hali za mambo yalivyo na kutoa nafasi mpya.

Linaitaka Marekani kutimia nguvu zetu ana adhari kuunda muungano wa mataifa yanayopendelea uhuru (liberty). Kama vile rais anavyoeleza katika utangulizi wa lengo hili: “Tunashughulika kunda hali ambazo mataifa yote na jamii zao yanaweza kujichagulia mafanikio na matatizo inayokumba uhuru wa siasa na uchumi.”

Lengo hili lina nguzo tatu:

- Tutalinda amani kwa kupinga na kuzuia fujo za magaidi na serikali zisizotii sheria za ulimwengu.
- Tutadumisha amani kwa kuanzisha enzi ya uhusiano mwema mionganii mwa mataifa makubwa yenyeye nguvu ulimwenguni
- Na tutasambaza amani kwa kutaka kueneza mafanikio ya uhuru na ufanisi kote ulimwenguni.

Kulinda taifa letu kutoka kwa maadui ndio wajibu muhimu wa serikali ya muungano. Na Amerika ina jukumu maalum kusaidia ulimwengu kuwa salama zaidi.

Katika kupambana na ugaidi ulimwenguni, tutafanya kazi pamoja na washiriki wetu kotecduniani, tukitumia kila mbinu tulio nayo--diplomasia na ulinzi bora zaidi, udumishaji sheria, upelezi, kuzuia ugaidi, na ikihitajika, nguvu za kijeshi.

Tutavunja mifumo ya ugaidi, kukabiliana na mataifa yanayoficha magaidi, na kupambana vikali na wadhalimu wanaowezesha ama wanaotaka zana za sumu ambabzo zinaweza kupewa magaidi wanoshirikiana nao.

Hizi ni nyuso nyingine za uovu sawa. Magaidi wanahitaji mahali pa kupanga, kufunza, na kutekeleza uovu wao. Wadhalimu wanaoshirikiana na magaidi wanaweza kusambaza zaidi vitendo vyva uovu wao. Magaidi wanaoshirikiana na wadhalimu wanaweza kupata teknolojia inayowezesha kuleta maafa kwa wingi. Kila tisho linaongeza hatari iliyoko. Na njia ya pekee iliyopo ni kupambana vilivyo na magaidi na wadhalimu.

Kutokana na sababu hizi, Rais Bush amejitolea kukabiliana na utawala wa Iraq, ambaou umepuuza matakwa ya ulimwengu kwa zaidi ya karne moja. Tuko katika tahadhari. Hatari kutokana na zana za kivita kutoka kwa Saddam Hussein ni wazi zaidi kuliko jambo lolote lile tungeliweza kubashiri kabla ya Septemba 11. Na historia itamhukumu vikali kiongozi yeoyote ama taifa lolote ambalo liliona wingu hili jeusi na kukaa kitako bila kuchukua hatua ifaayo ama kuamua.

Kupuuza kwa serikali ya Iraq kila sharti liliowekwa na Baraza la usalama la Umoja wa Mataifa baada ya mapigano ya 1991 kuna halalisha --kisheria na kiadilifu—kutekelezwa kwa masharti haya.

Ni kweli pia kwamna tangu Septemba 11, taifa letu sasa liko macho kuzuia mashambulizi dhidi yetu kabla yayajatokea. Lengo hili la Usalama wa Taifa halipuuzi karne tano ya kanuni za kinga ya taifa letu. Kanuni hizi muhimu zinaweza na zitaendelea kutumiwa zinapo hitajika. Lakini kuna vitisho vingine ambavyo ni hatari sana—na vinaweza kutekelezwa ghafla, bila kujua vinatoka wapi. Vitisho vyta aina hii haviwezi kuzuiwa. Watu wenye siasa kali wanaochukulia kujua kuwa kipa imara, hawawezi kuzuiwa kamwe. Na teknolojia mpya ina hitaji mawazo mapya kujua ni lini tisho linaweza kutekelezwa. Kwa hivyo basi, Marekani ni lazima ijitarishe kuchukua hatua, inapohijitajika, kabla vitisho havijatekelezwa kamili.

“kingo” si kanuni mpya. Hakujakua na adili ama kanuni inayosema kwamba nchi ingojee kushambuliwa kwanza ndipo ichukue hatua dhidi ya vitisho. Kama alivyoandika George

Shultz hivi majuzi, “kukiwa na nyoka katika bustani, hungojei akuumme ndipo uchukue hatua kujikinga.” Kwa muda mrefu Amerika imethibitisha haki ya kujikinga kabla—kuanzia mzozo wa Cuba 1962 na Korea 1994.

Hata hivyo hatua hii lazima ichukuliwe kwa makini sana. Idadi ya visa vinavyoweza kutekelezwa kisheria kwa njia hii ni lazima daima iwe ndogo. Haiwezeshi—Amerika ama taifa lolote lile—kuchukua hatua kwanza bila kutumia njia nyingine, kama vile mazungumzo. Hatua ya kujikinga haiwi ya kwanza kutekelezwa ikiwa kuna juhudzi za muda mrefu. Ni lazima tisho liwe kubwa sana. Na mashaka ya kusubiri yawe yanazidi mashaka ya kuchukua hatua.

Ili kuunga mkno njia hizi za kulinda amani, Marekani itaunda na kuhifadhi majeshi katika karne ya 21 ambayo yahatatatizwa. Tutatafuta jinsi ya kuzuia adui ye yote kuunda jeshi analotumai kuwa kubwa zaidi kushinda, ama kuwa sawa, na nguvu za Amerika na washirika wake.

Wengine wameshutumu uwazi huu kua ni ukosefui wa unyenyekevu. Lakini kusema kweli, uwazi ni utu. Kuzuia mashindano ya nguvu za kijeshi kunaweza kuzuia hatari ya michafuko na gharama kubwa inayotokana na harakati za kutengeneza silaha duniani. Na Amerika inaalika—na kuwahimiza—washirki wetu wanaopenda amani, kama vile nchi za Ulaya, kuongeza nguvu zao za kijeshi.

Mzigo wa kuhifadhi nguvu za mataifa yanayopenda amani lazima ubebwe na mataifa yote yanayopenda amani. Kile ambacho hakuna mmoja wetyu anayetaka ni kutoikea kwa adui mwenye nguvu ambaye vitendo vyake si sawa na vyetu.

Shukurani ni kwamba hakuna uwezekano kama huu unaweza kutokea katika ulimwengu wa leo. Tuna jukumu la kihistoria kuvunja ushindani wa nguvu za mataifa makubwa ambao umeikumba ulimwengu tangu mataifa yabuniwe karne ya 17. Leo, shina la mataifa makubwa yenye nguvu linaunganishwa na maslahi ya pamoja, hatari za pamoja, na—zaidi na zaidi—thamini za pamoja. Amerika itachukua jukumu hili kuhifadhi usalama katika karne nyingi zijazo.

Kuna mjadala wa kitambo kati ya wasomi wenye mawazo yanayopendelea haki ya nguvu za kitaifa na wale wanaopendelea haki za kitaifa kujali maslahi ya mataifa mengine. Kwa fafanuo rahisi, wasomi wanaopendelea “nguvu za taifa” hupuuza umuhimu wa thamini na mifumo ya mambo ya ndani ya taifa, wakisitisiza badala yale nguvu za taifa kuwa nguzo za utulivu na amani. Wasomi wanaotaka mataifa yajali maslahi ya wengine husisitiza umuhimu wa thamini, kama vile uhuru na demokrasia na haki za binadamu ili kuhakikisha kwamba kuna haki za kisiasa. Nikiwa profesa, nina fahamu kwamba mjadala huu umeendelea muda mrefu na wasomi wengi wameajiriwa kazi kutokana nao.

Nikiwa mtunzi wa sera, naweza kusema kwamba mijadala ya aina hii haina ukununi. Katika maisha, nguvu na thamini zinaingiliana kamili. Nguvu ni muhimu katika kuendeleza mashauri ya nje. Mataifa yenye nguvu hutiliwa maanani sana—yana uwezo wa kushawishi maisha ya mamilioni ya watu na kubadili historia. Na thamini za mataifa yenye nguvu ni muhimu pia. Kama Urusi ingeshinda Vita Baridi, ulimwengu ungekuu tofauti leo—Ujerumani ya leo ingeonekana kama ile ya Ujerumani ya zamani ya Jamhuri ya Demokrasia, ama nchi za Latin Amerika zingekua kama Cuba.

Siku hizi, kuna ufahamu zaidi—katika kila bara la ulimwengu—kuhusu mswala wa maendeleo wenye msingi wa uhuru wa siasa na uchumi. Amerika, wenzetu kwenye Shirika la Kujihani la NATO, Japan, na marafiki wetu na wasshiriki katika nchi za Asia na Afrika, wote wana mawazo ya pamoja kuhusu demokrasia, utawala wa haki, uchumi na biashara zilizo wazi.

Zaidi ni kwamba, tangu Septemba 11, mataifa yote ya ulimwengu yenye nguvu yanajiona kwamba yanagawanywa na makundi yanayoleta fujo na ghasia, na yanachukua hatua vilivyo. Amerika na Ulaya zimekua na mwenendo sawa kuhusu uhuru. Na sasa tunaelewa kwamba tuna lengwa na wauaji waliofunzwa na kutuweka kasumba inayoleta tofauti zetu kuonekana kua sio za sera bali ugomvi wa thamini.

Marekani pia ina shirikiana na India kuhusu maswala mbali mbali—kama vile tunavyofanya kazi pamoja zaidi na Pakistan.

Urusi ni mshirki muhimu katika vita dhidi ya ugaidi na inaelekea siku zijazo kua na uhuru zaidi wa demokrasia na uchumi. Jinsi inavyoendelea kufanya hivi, ndivyo ususiano wetu utaendelea kupanuka. Kupitishwa kwa Mkataba wa Makombora mwaka 1972 na kutiwa sahihi Mkataba wa Moscow kupunguza zana za kivita kwa takribani tatu kwa mia ni wazi kwamaba siku za migongano ya kijeshi kati ya mataifa ya Magharibi na Urusi zimepita.

China na Amerika zinashirikiana kuhusu maswala mbali mbali, kama vile vita dhidi ya ugaidi na kuleta utulivu Korea. Na China inaendelea kuwa na mabadiliko. Kusema kweli, katika mambo mengine, viongozi wake bado wanafanya vitendo vya kuudhi. Hata hivyo, viongozi wa china wamesema lengo lao kubwa ni kuinua maisha ya watu wa China. Kama watakavyogundua hivi karibuni, kufikia lengo hili katika ulimwengu wa kisasa kutategemea zaidi mafunzo kwa watu wao kuliko utajiri wa mali za asili nchini China ama kunyakua ardhi za mataifa mengine.

Na jinsi idadi ya watu inavyo ongezeka, elimu, uhuru wa kujadiliana, biashara, tuna amini mambo haya yateendeleza kupanua zaidi uhuru wa siasa. Huwezi kutaka watu watoe maoni yao kazini, na kuwakataza uhuru huo nyumbani.

Muandamo huu wa maslahi ya pamoja na thamini za pamoja unatoa anafasi kubwa. Badala ya kurudia mtindo wa zamani ambapo tofauti za mataifa yenye nguvu ziliongezea mizozo katika sehemu mbali mbali, tunaweza kuleta ushirikiano wa mataifa yenye nguvu kutatua mizozo, kama vile Mashariki ya Kati, Kashmir, Congo, na kwengineko. Ushirikiano wa mataifa yenye nguvu pia kunatoa nafasi kwa mashirika ya ulimwengu, kama vile Umoja wa Mataifa, Shirika la Kujihani la nchi za Ulaya (NATO) na Shirika la Biashara Ulimwengu (WTO)—kuonyesha manufaa yao. Hili ndilo jambo lililotajwa na Rais Bush kwenye kikao cha umoja wa mataifa kuhusu Iraq. Na ushirikiano wa mataifa yenye nguvu unaweza kuwa msingi wa kutatua matatizo ya uliwemgu, kama vile ugaidi na mazingara.

Kubuni muunagano wa mataifa yenye nguvu yanayopendelea uhuru, ni lazima pia tusambaze amani kwa kueneza manufaa ya uhuru na haki na ufanisi kote kule

iwezekanavyo. Kama vile rais alivyosema, tuna jukumu la kujenga ulimwengu ambao sio tu ni salama, bali pia ni mzuri zaidi.

Marekani itapambana dhidi ya umasikini, magonjwa, na ugandamizi kwa sababu ndilo jambo la kweli kutenda—na jambo la kujivunia kutenda. Tumeona vile mataifa masikini yanavyoweza kua hafifu ama hata kuachwa bila serikali, yakiwa wazi kutekwa nyara na makundi ya kigaidi—matokeo yake yakiwa mabaya mno. Na katika mataifa ambayo wapinzani wanakatazwa kutoa maoni yao ya siasa, ushawishi huongezeka wa kutumia lugha ya mabavu.

Tutaongeza juhudzi za kujenga msimu wa kiuchumi wa ulimwengu ambao utaongezeka kuwa huru zaidi. Hapa katika bara letu, kwa mfano, tunajitolea kukamilisha soko la biashara la nchi za Marekani ifikapo mwaka 2005. Pia tunaanza mazungumzo kuhusu mkataba wa soko la biashara na nchi za Shirika la Forodhani Kusini mwa Afrika. Kupanua biashara ni muhimu katika juhudzi za maendelo ya nchi masikini na kwa afya ya uchumi ya mataifa yote.

Tutaendelea kuongoza ulimwengu katika juhudzi za kupambana na virusi na ugonjwa wa ukimwi—maradhi yanayotisha maisha yetu na kutatanisha mataifa ya ulimwengu.

Tutajaribu kuleta kila taifa katika dira ya maendeleo. Mapema (mwaka 2002) rais aliazimia ongezeko la 50 kwa mia la msaada wa maendeleo kutoka Marekani. Lakini alieleza kinaganaga kwamba pesa mpya zina masharti mapya. Msaada huu mpya utapewa tu nchi mbazo zinajitawala kwa njia ya haki, zinaweka raslimali katika maswala ya afya, na kutoa mafunzo kwa watu wao, na ziwe na uhuru wa uchumi.

Tunajua kutockana na ujuzi kwamba sera mbaya, na usimamizi mbaya hufanya pesa zinazotolewa kwa misaada kuwa mbaya na zisizo na manufaa. Katika mazingira kama haya, misaada huzaa sera mbaya, kufukuza raslimali, na kuendeleza ufukara. Sera nzuri, kwa upande mwengine, huvutia raslimali za binafsi na kupanua biashara. Katika mazingira ya sera nzuri, misaada ya maendeleo ni kichocheo, si pingamizi.

Katika shina la sera za nchi za nje za serikali ya Amerika ni azimio letu kusimama bega kwa bega na wanaume na wanawake katika taifa lolote wanaosimama kwa kile rais amekitaja kuwa “mahitaji yasiyoweza kujadiliwa yanayohusu utu wa binadamu”—uhuru wa kuongea, haki sawa, heshima kwa mabibi, utulivu wa kidini, na kiwango cha uwezo wa serikali.

Kanuni hizi ni za dunia nzima—na Rais Bush amezifanya kuwa mionganini mwa majadiliano katika sehemu ambazo wengi walifikiria kwamba kwa kuzitaja tu ni kukosa unyenyekevu ama haiwezekani. Ikiwa ni Cairo ama Ramallah ama Tehran ama Tashkent, rais amefafanua wazi wazi kwamba thamini ni lazima ziwe mambo muhimu katika uhusiano wetu na nchi nyingine. Katika misaada yetu ya maendeleo, mazungumzo yetu, na matangazo yetu ya vyombo ya habari kwa nchi za ng'ambo, na misaada yetu ya elimu, Amerika itatkuza misimamo ya kadiri, uvumilivu, na haki za binadamu. Na tunataraji siku moja kuona mambo haya yakifanyika katika Iraq iliyo huru ana iliyo moja.

Tunakataa kata kata maoni yasiyo na msingi kwamba uhuru haustawi katika ardhi ya Mashariki ya Kati—ama kwamba Waislamu kwa sabau fulani hawataki demokrasia.

Shangwe tulizoziona katika bara bara za mji wa Kabul zina batilisha wazo hili. Na katika taarifa ya Umoja wa Mataifa hivi majuzi, kundi la wasomi 30 Waarabu walionelea kua ili mataifa yao yashirikishwe kikamilifu katika maendeleo ya kisasa, yatajitali zaidi uhuru wa siasa na uchumi, kuwapa uwezo mabibi, na bora zaidi, elimu zaidi ya kisasa.

Hatuhitaji kulazimisha demokrasia kwa wengine, tunataka kusaidia kubuni hali ambazo watu wanaweza kujivunia uhuru wao siku zijazo. Tuna fahamu pia kwamba hakuna suluhisho la “kigezo kimoja kwa wote.” Wazo letu la siku zijazo sio kwamba kila mtu awe kama Mwamerika—ama kila taifa liwe na mabunge mawili yenye wabunge 535 na mahakama zinazo fanana na zile za Marekani.

Ujerumani, Indionesia, Japan, Ufilipino, Afrika Kusini, Korea Kusini, Taiwan, na Uturuki ni mfano wa nchi zinazo onyesha kwamba uhuru uko tofauti duniani—na kwamba uhuru mpya unawez kustawi katika tamaduni na asili mbali mbali. Nchi kama vile Bahrain, Jordan, Morocco, na Qatar, mabadiliko yako njiani, yakitilia maanani hali ilivyo katika nchi hizi. Na huko Afghanistan baraza la kiasili (Loya Jirga) lilikua shina la kubuniwa kwa setikali ya mseto katika historia ya Afghansitan. Kwa sababu ya historia, Amerika ina fahamu ni lazima tuwe wavumilivu na wanyenyekevu. Mabadiliko—hata kama ni ya manufaa—mara nyingi huwa ni magumu.

Na madendeleo mara nyingine huwa ya pole pole. Mara nyingi Amerika haijatimiza hali yetu ya juu ya maisha. Wakati waanzilishi wa Taifa waliposema: ‘Sisi, watu,’ hakudhaminia ni mimi. Demokrasia ni kazi ngumu. Na miaka 226 baadaye, tuna jitahidi kila siku kuifanya iwe sawa.

Tuna uwezo wa kuifanya karne ya 21 kutekeleza matumaini yaliyo katika maisha yetu na sio kwenye uoga. Lakini ikiwa tutafanya kazi yetu kwa makini na wazi. Ikiwa tutasimama wima na kukataa kuishi katika ulimwengu unao simamiwa na ugaidi na fujo. Ikiwa hatutakubali kupuuza hatari zinazo ongezeka kutoka kwa wadhalimu wachachezi na teknolojia za maafa. Na ikiwa tutakazana na kuvumilia katika juhudzi za kueneza itikadi zetu kwa wengine na sio kwetu pekee. Na katika juhudzi za kueneza itikadi zetu, tufikirie maslahi ya wengine, sio yetu tu.

Makala haya ya Condoleezza Rice yanapatikana katika jarida la idara ya habari ya Wizara ya Mashauri ya Nchi za nje, kwenye kichwa cha maneno “Lengo la Usalama wa Marekani: Enzi Mpya,” (“U.S. National Security Strategy Strategy: A New Era”) lililotolewa Desenmba 2002. Makala haya na jarida lenyewe yanaweza kupatikana katika mtandio wa internent kama ifuatavyo:
<http://usinfo.state.gov/journals/itsps/1202/ijpe/ijpe1202.htm>.

Makala haya yanaweza kuchapishwa na gazeti lolote lile.

Byliner: Rice says National Security Strategy reflects today's realities – Today's threats come less from armies than from shadowy terrorists

Source: Washington File, 12/22/02

*Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website: <http://usinfo.state.gov>*

Kurudi Yaliomo

MOI AHIMIZA WAMERIKANI KUWEKA RASLIMALI ZAO KENYA

**Na Lindsey Brooks
Mwandishi wa Washington File**

Washington---Kiongozi wa zamani wa Kenya Daniel Arap moi, alitumia ziara yake ya mwisho akiwa rais kwa kutembelea Marekani, Desemba 4-6, kwa madhumuni ya kuimarisha uhusiano kati ya nchi hizi mbili, hasa katika juhudini za kupambana na ugaidi, na kuwahimiza Wamerikani kuongeza raslimali zao nchini Kenya.

Tarehe 5 Desemba, Moi pamoja na Waziri Mkuu wa Ethiopia, Meles Zenawi, walikutana na Rais Bush katika Ikulu ya Washington. “Niko hapa kujadili mambo mbali mbali” Moi aliwaambia waandishi wa habari. “Swala muhimu zaidi ni usalama katika Pembe ya Afrika, na hasa katika nchi yangu, Kenya.”

Bush alimsifu Moi kuwa “kiongozi mwenye nguvu wa Kenya, anaye ongoza Kenya kwenye shughuli za uchaguzi ambao Moi anastaafu.” Alisema Rais Bush: “...umejitambulisha mwenyewe kwa utumishi wako kwa nchi yako na nina shukuru kwa hayo.”

Bush pia alieleza masikitiko yake kwa vifo vilivyotokea huko Mombasa kutokana na mashambulio ya kigaidi ambapo Wakenya 10 na Waisaeli watatu walikufa tarehe 28 Novemba.

Hatimaye, Moi aliandaliwa chakula cha mchana na shirka la Marekani linalo husika na uendelezaji wa biashara na raslimali kati ya Afrika na Marekani (Corpotae Council on Africa).

Moi aliwaambia walio hudhuria karamu hiyo kwamba mazungumzo yake na Rais Bush yali husu ushirikiano dhidi ya ugaidi ulimwenguni, ustawi, na uchumi. Lakini haja yake kubwa sasa ni kuhimiza raslimali zaidi katika Afrika kwa jumla, na hasa Kenya.

Moi aliita Afrika “bara la karne ya 21 kwa sababu ya faida inayoweza kupatikana kwa raslimali, na akatilia mkazo umuhimu wa raslimali za nje katika bara la Afrika. “Kufaulu kwa Afrika katika siku za usoni kuna tegemea vile biashara zitakavyo simamiwa na kampuni binafsi,” akasema. “Kampuni za Marekani na watu binafsi wanaweza kufanya shughuli hizi kufaulu kwa kujenga ushirikiano na kampuni za binafsi katika Afrika. Kenya ina toa nafasi kwa wenye raslimali” akasema Moi, mionganoni mwake ikiwa uthabiti wa siasa na marupurupu mengine yenye kuwatia moyo wenye raslimali.

Aliwahizimiza wenye raslimali Marekani wavuke mipaka “mvuke bahari na mtapata pesa zaidi,” akasema. “kwa kuweka raslimali zenu Afrika mnaaletea Marekani pesa zaidi.”

Desemba 6, Moi alihutubia kwenye karamu ya chakula cha mchana kilicho andaliwa na shirika la wafanya biashar marekani. Hapa pia, Moi alikariri kuwa ziko nafasi kubwa kwa biashara kati ya Kenya na Marekani, na hasa baada ya kubuniwa kwa mkataba wa AGOA unao toa nafasi kwa nchi za Afrika kufungua biashara zao na Marekani.

“Tangu kubuniwa kwa AGOA, bidhaa zinazo ingia Marekani zimeongezeka mara dufu.” Aliongeza kua “Marekebisho kadha yametekelezwa kutoa nafasi za biashara. Miongoni mwa marekebisho haya ni kutoa nafasi za biashara kwa kampuni na watu binafsi, kuondolewa kwa vikwazo vyta bei za bidhaa, ubadilishaji wa pesa, na kupunguzwa kwa ushuru unao tozwa bidhaa za nje. Tume dumisha hali nzuri ya kushindana katika raslimali,” akasema.

“Kenya ni salama na thabiti,” akasisitiza. “Natumai mtazuru Kenya na mujionee tunayo weza kuwaandalia.”

**Kenyan President promotes investment during last official visit to the US –
Moi has positive meetings with Bush and business groups**

Source: Washington File, 12/09/02

*Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website:<http://usinfo.state.gov>*

Kurudi Yaliomo

BUSH ATOA RISALA ZA PONGEZA KWA RAIS KIBAKI

Katika risala iliyotolewa Desemba 31, Rais George W. Bush alimpongeza Rais Mwai Kibaki kwa kuteuliwa kuwa rais wa tatu wa Kenya. Pia aliwapongeza watu wa Kenya ambao, alisema, “walionyesha kujitolea kwao kidemokrasia na kuonyesha ulimwengu mfano wazi wa madiliko ya amani na ya demokrasia.”

Rais Bush alimsifu rais wa zamani Daniel Moi kwa uongozi wake uliowezesha madiliko ya kidemokrasia na amani. Pia aliwasifu wapigania urais, Uhuru Kenyatta na Simeon Nyachae kwa kukubali matokeo ya uchaguzi na kuahidi kufanya kazi kwa dhati bungeni.

Ifuatayo ndiyo risala ya Rais Bush kutoka Ikulu ya White House:

Nampongeza Rais Mwai Kibali kwa kuchaguliwa kuwa rais wa tatu wa Jamhuri ya Kenya na nataraji kufanya kazi naye.

Nawapongeza pia watu wa Kenya ambao Desemba 27 walijitolea kidemokrasia na kuonyesha ulimwengu mfano wazi wa uchaguzi wa amani na mabadiliko ya kidemokrasia. Na nina mpungeza rais wa zamani Moi kwa ustadi wake katika kuliongoza taifa kupitia mabadiliko haya ya kidemokrasia na uongozi wake wa miaka mingi katika sehemu hii.

Uchaguzi huu umefungua mwanzo mpya na wenye matumaini katika historia ya Kenya. Nawapongeza wagombea urasi, Uhuru Kenyatta na Simeon Nyachae, kwa kukubali matokeo ya uchaguzi na kuahidi kufanya kazi kwa dhati na kwa demokrasia bungeni. Marekani itafanya kazi kwa karibu na serikali mpya ya Kenya kuimarisha uhusiano ulioko sasa wa nguvu na dhati kati ya Marekani na Kenya, na kuisaidia serikali mpya kujenga siku zijazo zenye uhuru zaidi, amani, na mafanikio kwa wananchi wote wa Kenya.

Bush congratulates newly elected President Kibaki of Kenya – Applauds country for example of peaceful, democratic change

Source: Washington File, 01/07/03

*Office of International Information Programs, U.S. Department of State,
Website: <http://usinfo.state.gov>*

Kurudi Yaliomo

TAARIFA KUTOKA KWA WIZARA YA MASHAURI YA NCHI ZA NJE KUHUSU MASHAURI YA AMANI SUDAN

Ifuatayo ni taarifa kuhusu Sudan iliyotolewa na Richard Boucher, Msemaji katika Afisi ya Mashauri ya Nchi za Kigeni

Sudan: Wawakilishi wa serikali ya Sudan wakutana na wapiganaji wa chama cha ukombozi cha Sudan (SPLM).

Serrikali ya Marekani ina pondeza serikali ya Sudan na chama cha Wapiganiaji Umbozi cha Sudan People's Liberation Movement (SPLM) kutokana na hatua waliz pigi kwenye warsha zilizofanyika hapa mjini Washington. Warsha hizi, ambazo zilifanywa kuokana na mwaliko wa Marekani, ziliwezesha pande zote mbili kufanya mazungumzo ili kujitayarisha kwa mashauri ya amani yatakayoanza tena mwezi wa Januari.

Ifuatayo ni taarifa ya pamoja iliyotolewa na pande zote mbili tarehe 20, Desemba:

“Pande zote mbili zina shukuru kwa mwaliko wa Amerika kushiriki katika warsha mjini Washington, tarehe 18-19 Desemba. Warsha hizi zililhusu kugawa madaraka, kugawa utajiri, na maswala mengine. Warsha hizi na mashauri mengine ya aina hii na maafisa wa ngazi za juu wa Amerika zilisaidia kupiga darubini maswala muhimu na kupiga hatua wakati mashauri ya amani yatakapo anza tena mapema mwakani.

Pande zote mbili zilikubaliana kuhusu umuhimu wa kutilia nguvu njia za ushirikiano kama ilivyo katika kumbu kumbu ya uelewano kuhusu kukomesha mapigano. Pande zote mbili zilikubaliana kuwasiliana kati yao kuhusu maswala mbali mbali, na kujiepusha kutoa matamshi ya uchochezi ambayo hayatasidia mazungumzo ya amani. Pande zote mbili zilikubaliana kuanza kufanya kazi pamoja katika muda huu ambao mashauri hayajaanza kwa dhanio kwamba makubaliano yatafikiwa.

Pande zote mbili zinachukua fursa hii kuthibitisha kwamba zimejitolea kupata amani ya haki na kamili mapema iwezekanavyo. Zina karibisha juhuza za Marekani na mataifa mengine yanayoshiriki, kama vile Uingereza na Norway, kuunga mkono mashauri ya amani yanayo fanywa chini ya Shirika la Kimataifa la Maendeleo katika Pembe ya Afrika (IGAD).

Sudan:Workshops between the government of Sudan and Sudan People's Liberation Movement

Source: U.S. Department of State, Office of the Spokesman, 12/20/2002

Kurudi Yaliomo

BUSH ON IRAN, EDITORIAL NO. 0-10335, 12/27/2002

BUSH AZUNGUMZIA KUHUSU IRAN

Marekani imejitolea kuwaunga mkono raia wa Iran katika juhudzi zao za kupata uhuru, ustawi na serikali imara. Katika uchaguzi wa hivi majuzi, watu wa Iraq walipiga kura ya kuunga mkono mageuzi ya kisiasa na kiuchumi. Lakini sauti zao hazikusikizwa na viongozi wa dini ya kiislamu wenyewe siasa kali ambao hawakuchaguliwa.

Na kama anavyosema Rais Bush, sera mbovu zisizo na ustahamilivu zimeendelezwa kwa muda mrefu, bila kuimarisha maisha ya kila siku ya watu wa Iran. Wanafunzi, waandishi wa habari na wabunge bado wanakamatwa na kunyanyaswa, kwa kutaka mageuzi ya kisiasa na kushtumu utawala wa Iran. Miongoni wamengine, Marekani imetangaza vipindi vingi vya kitamaduni kwa raia wa Iran kupitia Sauti ya Amerika. Mnamo mwaka wa '98 *Radio Free Europe* na *Radio Liberty* zilianza kutangazia wat walIran katika lugha ya kiajemi. Sauti ya Amerika imeungana na stesheni hizi za radio kuongeza matangazo yao kwa watu wa Iran. *Radio Farda* au *Kesho* kwa lugha ya kiajemi imo hewani kwa saa 24 kila wiki ikitangaza taarifa za habari pamoja na vipindi vya muziki vinavyovutia vijana nchini humo. Katika taarifa iliyotangazwa na *Radio Farda*, Rais Bush alisema; “ Watu wa Iran wanataka uhuru zaidi, nchi iliyostawi kwa watoto wao, na kuishi katika taifa linaloshirikiana kwa karibu na jamii ya kimataifa. Raia wa Iran wanapaswa kuwa na vyombo huru vya habari ili kutoa maoni yao bila wasiwasi, maoni ambayo yatasaidia kujenga jamii iliyo wazi na inayozingatia demokrasia. Hali ya baadaye ya Iran imo mikononi mwa raia wake. Watu wa Iran wanakabiliwa na swala gumu , wanawaza jinsi watakavyojenga jamii ya kisasa ya karne ya 21, jamii huru iliyostawi. Ikiwa Iran inaheshimu mikataba ya kimataifa, uhuru na kuvumiliana, anasema Rais Bush” haitapata rafiki wa karibu na mwema, kuliko Marekani.

Kurudi Yaliomo ↑